

Sprawozdanie specjalne

Unijne prawa własności intelektualnej

Nie zapewniono całkowicie niezawodnej ochrony

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

Spis treści

	Punkty
Streszczenie	I-X
Wstęp	01-12
Czym są prawa własności intelektualnej?	01-03
Unijne ramy regulacyjne w obszarze praw własności intelektualnej	04
Procedura rejestracji praw własności intelektualnej w UE	05-06
Egzekwowanie unijnych praw własności intelektualnej	07-08
Główne zainteresowane podmioty chroniące prawa własności intelektualnej w UE	09-12
Zakres kontroli i podejście kontrolne	13-16
Uwagi	17-93
Ramy regulacyjne w zakresie praw własności intelektualnej są ogólnie solidne, ale stwierdzono pewne problemy	17-47
Ustanowiono ramy prawne dotyczące znaków towarowych UE, ale odnośna dyrektywa nie została w pełni transponowana	17-25
Ramy UE dotyczące wzorów są przestarzałe i niekompletne	26-35
Struktura opłat za prawa własności intelektualnej nie odzwierciedla rzeczywistych kosztów	36-45
Unijne ramy oznaczeń geograficznych są ograniczone do produktów rolnych	46-47
Ramy praw własności intelektualnej zostały prawidłowo wdrożone, choć można odnotować pewne niedociągnięcia	48-70
Wdrażanie ram dotyczących unijnych znaków towarowych i wzorów przez EUIPO przebiega prawidłowo mimo pewnych niedociągnięć	48-53
W kryteriach dotyczących niektórych form wsparcia finansowego dla państw członkowskich występują uchybienia	54-59
Niedociągnięcia w procesie rejestracji produktów rolnych	60-70
Egzekwowanie praw własności intelektualnej nie jest optymalne	71-93
Dyrektywa w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej nie jest jednolicie stosowana	72-74

Brakuje kluczowych elementów w ramach dotyczących egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne	75-90
W kontrolach celnych państw członkowskich występują niedociągnięcia	91-93

Wnioski i zalecenia	94-101
----------------------------	---------------

Załączniki

Załącznik I – Filary praw własności intelektualnej

Załącznik II – Przepisy krajowe transponujące dyrektywę w sprawie znaków towarowych

Załącznik III – Znaki towarowe: terminy administracyjne obowiązujące w państwach członkowskich

Załącznik IV – Przepisy krajowe transponujące dyrektywę UE w sprawie wzorów

Załącznik V – Wzory: terminy administracyjne obowiązujące w państwach członkowskich

Załącznik VI – Wzory w państwach członkowskich – opłaty i struktura opłat (w dniu 1 stycznia 2021 r.)

Załącznik VII – Kryteria stosowane przez EUIPO do obliczania kwot ryczałtowych

Załącznik VIII – Wnioski o rejestrację oznaczeń geograficznych – dokumenty uzupełniające

Załącznik IX – Oznaczenie geograficzne. Proces zatwierdzania na szczęblu Komisji

Załącznik X – Oznaczenie geograficzne, zgłoszenia 2017–2020

Wykaz akronimów

Glosariusz

Odpowiedzi Komisji

Odpowiedzi EUIPO

Kalendarium

Zespół kontrolny

Streszczenie

I Prawa własności intelektualnej odgrywają istotną rolę w gospodarce UE. Sektory, w których intensywnie korzysta się z tych praw, wytwarzają prawie 45% produktu krajowego brutto UE, czyli 6,6 bln euro. Zapewniają też 29% miejsc pracy. Komisja Europejska i inne organy UE współpracują z organami państw członkowskich, aby zagwarantować ochronę praw własności intelektualnej, co stanowi kluczowy warunek udanego funkcjonowania jednolitego rynku.

II Komisja Europejska jest odpowiedzialna za przedstawianie wniosków ustawodawczych dotyczących procedur rejestracji i egzekwowania praw własności intelektualnej UE. Jest ona również odpowiedzialna za zapewnienie, by rozwiązania te były właściwie wdrażane, oraz za zapewnianie wytycznych państwom członkowskim. Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej natomiast rejestruje unijne znaki towarowe i wzory. Wreszcie organy państw członkowskich są odpowiedzialne za zatwierdzanie wniosków o rejestrację oznaczeń geograficznych UE oraz za kontrole dotyczące egzekwowania praw własności intelektualnej UE.

III W ramach niniejszej kontroli oceniono ochronę unijnych znaków towarowych, wzorów i oznaczeń geograficznych na jednolitym rynku w latach 2017–2021. Trybunał podjął się przeprowadzenia niniejszej kontroli, ponieważ nigdy wcześniej nie kontrolował ochrony praw własności intelektualnej, a główne inicjatywy Komisji w tym obszarze powinny być zostać zakończone do 2019 r. Słaba ochrona praw własności intelektualnej wpływa niekorzystnie na konkurencyjność UE na światowej arenie gospodarczej. Trybunał sformułował zalecenia dotyczące ulepszenia ram regulacyjnych w obszarze praw własności intelektualnej, wdrażania tych ram i ich egzekwowania.

IV Kontrolerzy Trybunału sprawdzili, czy Komisja zapewniła niezbędne rozwiązania legislacyjne i wspierające w celu ochrony wspomnianych praw własności intelektualnej. Przeprowadzili oni wizyty kontrolne w Komisji, Urzędzie Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) oraz w pięciu państwach członkowskich, aby ocenić, w jaki sposób wdrażano ramy regulacyjne UE w zakresie praw własności intelektualnej oraz czy kontrole dotyczące egzekwowania praw własności intelektualnej były prawidłowo przeprowadzane.

V Zgodnie z ogólnym wnioskiem sformułowanym przez Trybunał ramy UE dotyczące ochrony praw własności intelektualnej są co do zasady solidne i dobrze skonstruowane, niemniej występują w nich niedociągnięcia.

VI Trybunał ustalił, że Komisja wprowadziła odpowiednie rozwiązania legislacyjne i wspierające w celu ochrony znaków towarowych UE. Przepisy dotyczące wzorów unijnych są jednak niekompletne i przestarzałe, a w przepisach dotyczących oznaczeń geograficznych występują niedociągnięcia. Trybunał ustalił ponadto, że brak jest jasnej metody ustalania opłat unijnych za znaki towarowe i wzory.

VII Choć zarządzanie unijnymi znakami towarowymi i wzorami przez EUIPO przebiega co do zasady prawidłowo, Trybunał wykrył jednak uchybienia w ramach dotyczących rozliczalności Urzędu oraz w jego systemach finansowania, kontroli i oceny. Ponadto wykryto uchybienia we wdrażaniu unijnych ram oznaczeń geograficznych przez państwa członkowskie i Komisję.

VIII Państwa członkowskie nie wdrożyły w jednolity sposób dyrektywy w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej; stwierdzono również uchybienia we wdrażaniu kontroli dotyczących egzekwowania praw przez organy celne.

IX Trybunał zaleca, by Komisja:

- o uzupełniła i zaktualizowała ramy regulacyjne UE dotyczące praw własności intelektualnej;
- o oceniła mechanizmy zarządcze i metodę ustalania opłat;
- o opracowała inicjatywy mające na celu poprawę systemów oznaczeń geograficznych UE;
- o ulepszyła ramy egzekwowania praw własności intelektualnej.

X Urzędowi Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej Trybunał zaleca z kolei, by:

- o poprawił systemy finansowania, kontroli i oceny europejskich projektów współpracy.

Wstęp

Czym są prawa własności intelektualnej?

01 Prawa własności intelektualnej oznaczają prawa odnoszące się do wytworów ludzkiego umysłu, takich jak wynalazki, dzieła literackie i artystyczne, wzory i symbole, a także nazwy i wizerunki wykorzystywane w handlu¹. Ochrona praw własności intelektualnej umożliwia twórcom zdobycie uznania oraz zapobiega nieuprawnionemu wykorzystywaniu utworów i czerpaniu z nich korzyści. Zapewnia również użytkownikom i konsumentom gwarancje co do jakości i bezpieczeństwa towarów.

02 Własność intelektualną można podzielić na dwie kategorie: 1) prawa autorskie, odnoszące się przykładowo do dzieł literackich, filmów i muzyki; 2) prawa własności przemysłowej, obejmujące patenty, znaki towarowe, wzory, oznaczenia geograficzne i tajemnice handlowe. Główne cechy znaków towarowych, wzorów i oznaczeń geograficznych, które były przedmiotem niniejszej kontroli, podsumowano na [rys. 1](#).

¹ Definicja praw własności intelektualnej opracowana przez Światową Organizację Własności Intelektualnej.

Rys. 1 – Główne cechy znaków towarowych, wzorów i oznaczeń geograficznych

	 Znaki towarowe	 Wzory przemysłowe	 Oznaczenia geograficzne
Przedmiot	Znaki o charakterze wyróżniającym	Wygląd produktów	Produkt pochodzący z określonego miejsca, którego jakość lub renoma są związane z jego pochodzeniem geograficznym
Prawa nabyte	Indywidualne prawa wyłączne	Indywidualne prawa wyłączne	Zbiorowe prawa wyłączne, należą do wszystkich producentów
Kontrola	Indywidualna kontrola sprawowana przez właściciela znaku towarowego	Indywidualna kontrola sprawowana przez właściciela wzoru przemysłowego	Kontrola zbiorowa sprawowana przez producentów lub niezależne agencje
Czas trwania ochrony	10 lat, z możliwością przedłużenia na czas nieokreślony	5 lat, z możliwością przedłużenia na okres maksymalnie 25 lat	Na czas nieokreślony

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy na podstawie ram regulacyjnych UE.

03 Ochrona praw własności intelektualnej jest kluczowym elementem umożliwiającym UE konkurowanie na globalnej arenie gospodarczej. Sektory, w których intensywnie korzysta się z praw własności intelektualnej, stanowią prawie 45% całości działalności gospodarczej (PKB) UE, czyli 6,6 bln euro. Zapewniają też 29% wszystkich miejsc pracy w Unii. Jednocześnie szacuje się, że podrobione produkty stanowią 6,8% całkowitego importu do UE (121 mld euro) rocznie, co przekłada się na 83 mld euro utraconych wpływów ze sprzedaży w legalnej gospodarce i 400 000 utraconych miejsc pracy².

² „Status Report on IPR Infringement”, czerwiec 2020 r., EUIPO.

Unijne ramy regulacyjne w obszarze praw własności intelektualnej

04 Unijne ramy regulacyjne w zakresie praw własności intelektualnej opierają się na unijnych rozporządzeniach, dyrektywach i obowiązujących międzynarodowych umowach dotyczących własności intelektualnej. Zapewniają one ochronę we wszystkich państwach członkowskich UE, tworząc w ten sposób jednolity system unijny składający się z unijnych i krajowych praw własności intelektualnej. Międzynarodowe i unijne filary ochrony praw własności intelektualnej przedstawiono na *rys. 2* i w *załączniku I*.

Rys. 2 – Filary praw własności intelektualnej

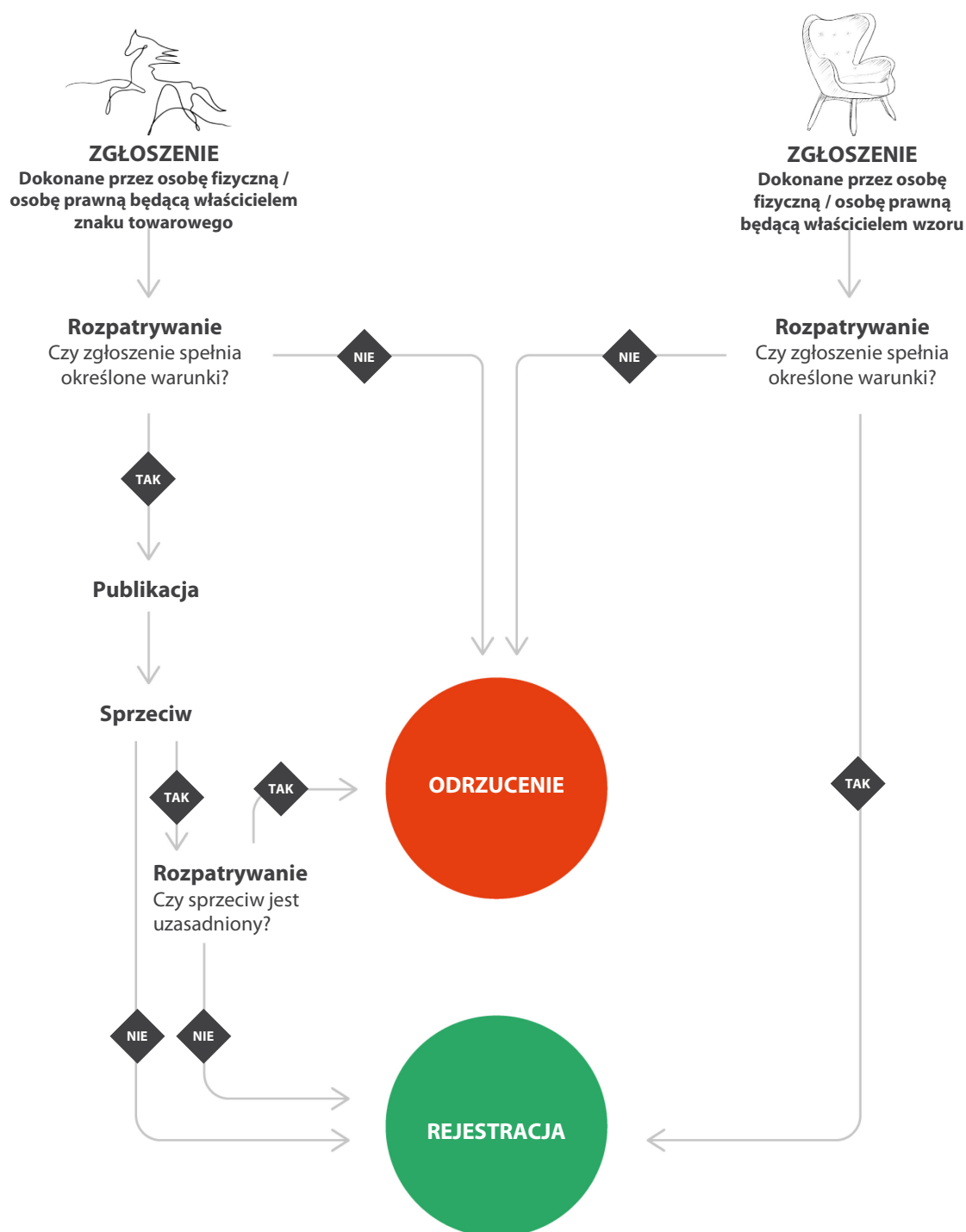
Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Procedura rejestracji praw własności intelektualnej w UE

05 Rejestracja własności intelektualnej w UE chroni prawa właścicieli we wszystkich państwach członkowskich UE. Do ochrony praw autorskich nie jest wymagana rejestracja. Patent europejski natomiast można zarejestrować w Europejskim Urzędzie Patentowym. Rejestracją unijnych znaków towarowych i wzorów zajmuje się EUIPO. Każda osoba fizyczna lub spółka z dowolnego kraju na świecie może złożyć wniosek za

pośrednictwem jednego zgłoszenia pod warunkiem uiszczenia opłat. Poszczególne etapy procesu rejestracji przedstawiono na [rys. 3](#).

Rys. 3 – Procedura rejestracji unijnych znaków towarowych i wzorów unijnych

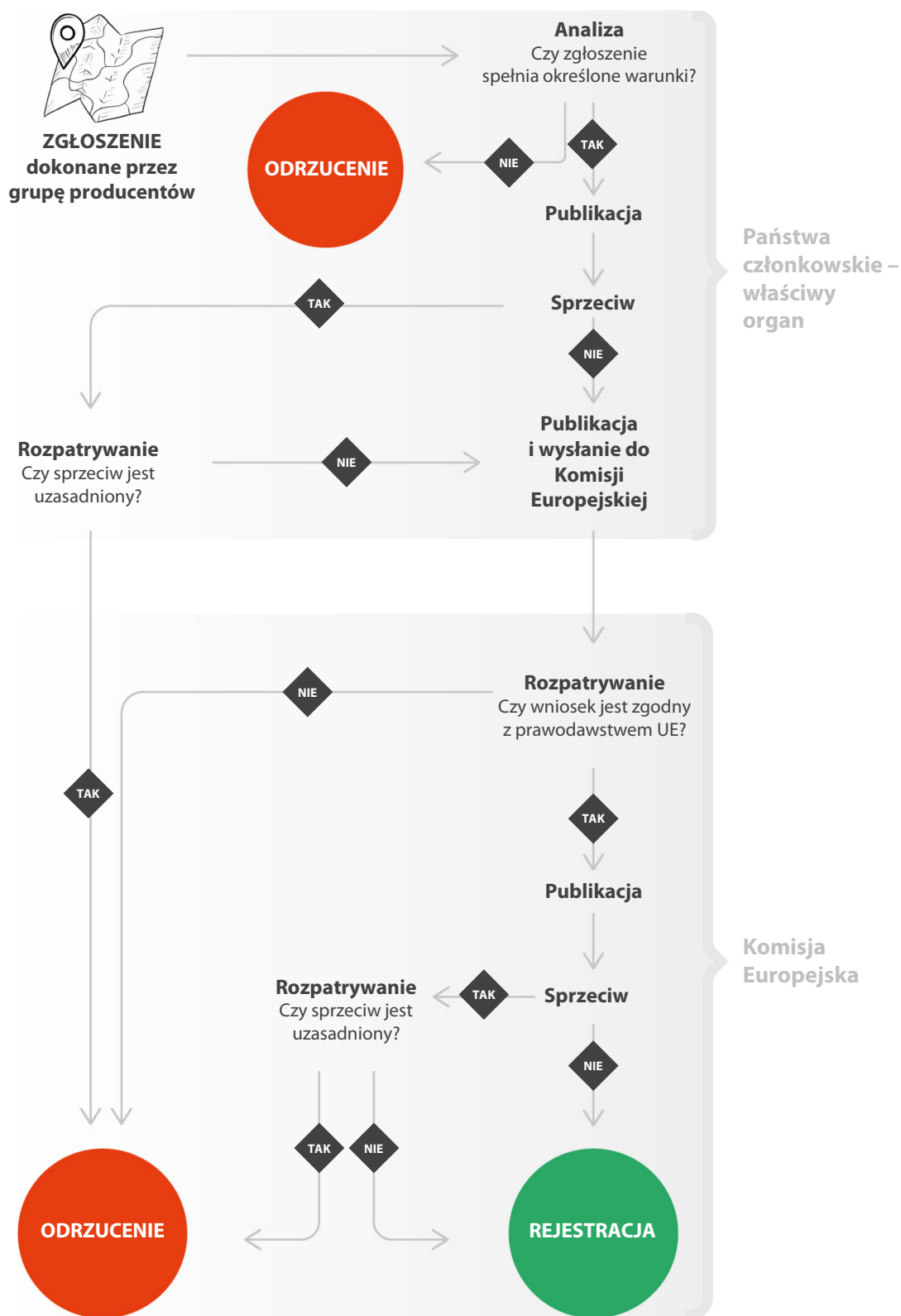

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

06 Rejestracja oznaczeń geograficznych UE – które obecnie obejmują wyłącznie produkty rolne i środki spożywcze, wino oraz napoje spirytusowe – przebiega inaczej

niż rejestracja znaków towarowych i wzorów UE. W przypadku oznaczeń geograficznych w procedurze składania wniosków biorą udział właściwe organy państw członkowskich, a wnioski składają unijni producenci lub grupy producentów (zob. *rys. 4*).

Rys. 4 – Procedura rejestracji oznaczeń geograficznych

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Egzekwowanie unijnych praw własności intelektualnej

07 Skuteczne egzekwowanie praw własności intelektualnej jest niezbędne do promowania innowacji i inwestycji oraz przeciwdziałania podrabianiu produktów. Podrabianie jest złożonym i narastającym problemem. Oprócz towarów luksusowych celem fałszerzy coraz częściej staje się szeroka gama produktów codziennego użytku. Przestępcy handlujący podrobionymi produktami farmaceutycznymi i produktami z zakresu opieki zdrowotnej nie tylko powodowali straty ekonomiczne, lecz także szybko wykorzystali pandemię COVID-19³.

08 Komisja opracowała kilka instrumentów służących zwalczaniu podrabiania produktów i innych naruszeń praw własności intelektualnej. Dyrektywa w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej⁴ ma na celu harmonizację systemów prawnych, aby zapewnić wysoki, równoważny i jednolity poziom bezpieczeństwa na rynku wewnętrznym. Z kolei w rozporządzeniu w sprawie egzekwowania praw przez organy celne⁵ określono zasady proceduralne egzekwowania przez organy celne praw własności intelektualnej w odniesieniu do towarów podlegających dozorowi celnemu lub kontroli celnej. Ponadto ustanowiono unijny plan działań dla organów celnych, który ma na celu zwalczanie naruszeń praw własności intelektualnej na granicy zewnętrznej w latach 2018–2022⁶. Plan obejmuje cztery cele strategiczne (zob. [rys. 5](#)).

³ „Viral marketing – Counterfeits, substandard goods and intellectual property crime in the COVID-19 pandemic”, 17 kwietnia 2020 r., Europol.

⁴ Dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.U. L 157 z 30.4.2004, s. 45).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 608/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne (Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 15).

⁶ Konkluzje Rady w sprawie unijnego planu działań celnych na lata 2018–2022 w celu zwalczania naruszeń praw własności intelektualnej, (Dz.U. C 24 z 21.1.2019, s. 3).

Rys. 5 – Unijny plan działań celnych – cele strategiczne

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Główne zainteresowane podmioty chroniące prawa własności intelektualnej w UE

09 Komisja Europejska i inne organy UE współpracują z państwami członkowskimi, aby zapewnić właściwą ochronę praw własności intelektualnej w UE.

10 Komisja jest odpowiedzialna za (zob. *ramka 1*):

- przedstawianie projektów przepisów mających na celu ustanowienie europejskich praw własności, tak aby zapewnić jednolitą ochronę; opracowywanie wniosków ustawodawczych mających na celu harmonizację i wzmocnienie przepisów dotyczących praw własności intelektualnej w UE;
- weryfikację prawidłowej transpozycji i wdrożenia prawodawstwa UE w tej dziedzinie przez organy krajowe oraz wszczynanie postępowań przeciwko państwom członkowskim w razie naruszeń;
- nadzór nad skuteczną ochroną praw własności intelektualnej przed naruszeniami na jednolitym rynku; wspieranie MŚP, ochronę tych przedsiębiorstw oraz ułatwianie wymiany informacji i współpracy między państwami członkowskimi;
- identyfikowanie wszelkich niedociągnięć w ramach prawnych UE, tak aby można było je usunąć i zapewnić równe warunki działania na szczeblu globalnym.

Ramka 1

Kompetencje w obszarze praw własności intelektualnej: Komisja

DG GROW: polityka w zakresie znaków towarowych UE, wzorów UE i oznaczeń geograficznych innych niż rolne; przekrojowe kwestie dotyczące egzekwowania praw własności intelektualnej oraz wspieranie MŚP w zakresie praw własności intelektualnej.

DG AGRI: polityka w obszarze rolniczych oznaczeń geograficznych i rejestracja oznaczeń geograficznych.

DG TAXUD: egzekwowanie polityki w obszarze praw własności intelektualnej przez administrację celną.

OLAF: dochodzenia administracyjne w sprawie naruszeń praw własności intelektualnej.

11 EUIPO odgrywa również istotną rolę jako agencja UE odpowiedzialna za zarządzanie rejestracją unijnych znaków towarowych i wzorów. Urząd współpracuje z krajowymi i regionalnymi urzędami ds. własności intelektualnej w UE, które są odpowiedzialne za rejestrację krajowych znaków towarowych i wzorów. Ponadto utworzono europejskie obserwatorium do spraw naruszeń praw własności intelektualnej (zwane dalej „obserwatorium”), które pod egidą EUIPO realizuje szeroki zakres zadań w zakresie badań naukowych, działań informacyjnych, rozpowszechniania najlepszych praktyk oraz wspierania egzekwowania wszystkich rodzajów praw własności intelektualnej. Aby wspierać walkę z podrabianiem i piractwem, Europol⁷ i EUIPO połączyły siły w 2016 r., tworząc skoordynowaną koalicję na rzecz zwalczania przestępstw dotyczących własności intelektualnej, która działa w ramach Europolu.

⁷ Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania.

12 Organy ds. własności intelektualnej w państwach członkowskich zarządzają krajowymi znakami towarowymi i wzorami. W przypadku wniosków o rejestrację oznaczeń geograficznych UE właściwe organy krajowe przeprowadzają analizę zgodności, a następnie przesyłają wnioski do zatwierdzenia przez Komisję. Organy celne są z kolei odpowiedzialne za kontrole naruszeń praw własności intelektualnej na granicach, natomiast inne organy ścigania, w szczególności policja, są odpowiedzialne za wykrywanie takich naruszeń na szczeblu krajowym. W niektórych państwach członkowskich organy celne mogą również posiadać uprawnienia – na mocy przepisów krajowych – do podejmowania działań w sytuacji, gdy podejrzewa się, że towary wprowadzone już do obrotu na rynku wewnętrznym naruszają prawa własności intelektualnej.

Zakres kontroli i podejście kontrolne

13 W ramach kontroli oceniono, czy prawa własności intelektualnej dotyczące unijnych znaków towarowych, wzorów unijnych i oznaczeń geograficznych są dobrze chronione na jednolitym rynku. Zakres kontroli nie obejmował prawa autorskiego i patentów. Kontrolerzy Trybunału skupili się w szczególności na tym, czy ramy regulacyjne UE w zakresie praw własności intelektualnej zapewniały wystarczającą ochronę – zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami i rozliczalnością publiczną – oraz czy wspomniane unijne prawa własności intelektualnej są w wystarczającym zakresie egzekwowane. Prace kontrolne Trybunału objęły okres od stycznia 2017 r. do kwietnia 2021 r.

14 Trybunał podjął się przeprowadzenia niniejszej kontroli, ponieważ nigdy wcześniej nie kontrolował ochrony praw własności intelektualnej, a główne inicjatywy Komisji w zakresie ram unijnych dotyczących znaków towarowych powinny być zostać zakończone do 2019 r. Ponadto ochrona praw własności intelektualnej jest kluczowym elementem warunkującym konkurencyjność UE na światowej arenie gospodarczej oraz zdolność do promowania innowacji. Celem kontroli było przedstawienie zaleceń mających na celu poprawę ram prawnych UE w zakresie własności intelektualnej oraz ich egzekwowania.

15 Kontrola objęła analizę następujących kwestii:

- a) czy Komisja zapewniła niezbędne ramy regulacyjne w zakresie praw własności intelektualnej;
- b) czy Komisja, EUIPO i państwa członkowskie właściwie wdrożyły ramy regulacyjne dotyczące praw własności intelektualnej w zakresie unijnych znaków towarowych, wzorów i oznaczeń geograficznych;
- c) czy kontrole dotyczące egzekwowania praw własności intelektualnej były prawidłowo przeprowadzane przez państwa członkowskie.

16 Dowody zgromadzone przez Trybunał na potrzeby kontroli pochodziły z różnych źródeł, do których należały:

- a) przeglądy dokumentacji i analiza stosownych przepisów, sprawozdań, danych i statystyk, dobór próby, jak również badanie dokumentów dostarczonych przez jednostki kontrolowane;

- b) wywiady z odpowiednimi pracownikami Komisji (DG GROW, DG TAXUD i DG AGRI), OLAF, EUIPO (w tym obserwatorium), Europolu i pięciu państw członkowskich (Grecji, Francji, Litwy, Węgier i Rumunii), które wybrano na podstawie ilościowych kryteriów ryzyka.

Uwagi

Ramy regulacyjne w zakresie praw własności intelektualnej są ogólnie solidne, ale stwierdzono pewne problemy

Ustanowiono ramy prawne dotyczące znaków towarowych UE, ale odnośna dyrektywa nie została w pełni transponowana

17 Dyrektywa w sprawie znaków towarowych ma na celu ujednolicenie głównych przepisów proceduralnych w ramach krajowych i unijnych systemów znaków towarowych. Dostosowanie przepisów dotyczących procedur jest niezbędne, aby można było łatwiej przeprowadzać rejestrację znaków towarowych i zarządzać nią⁸. Aby osiągnąć ten cel, najistotniejsze wymogi dotyczące zapewnienia ochrony, takie jak warunki uzyskania i utrzymania zarejestrowanego znaku towarowego, muszą być zasadniczo identyczne we wszystkich państwach członkowskich. W związku z tym ramy prawne dotyczące unijnych znaków towarowych powinny być kompletne, aktualne i ujednolicone na szczeblu UE.

18 Po zbadaniu dokumentacji dowodowej i rozmowach z przedstawicielami Komisji Trybunał uznaje, że dwa z wybranych państw członkowskich (Węgry i Litwa) dokonały transpozycji dyrektywy w sprawie znaków towarowych (*załącznik II*). Chociaż głównym terminem transpozycji był dzień 14 stycznia 2019 r., spośród państw członkowskich wybranych do kontroli transpozycja była spóźniona⁹ i pozostaje niekompletna w przypadku Grecji, Francji i Rumunii.

Niedociągnięcia w ramach zarządzania i rozliczalności EUIPO

19 Procedura udzielania absolutorium przez Parlament Europejski ma zastosowanie lub nie w zależności od sposobu finansowania danej agencji, zgodnie z przepisami unijnego rozporządzenia finansowego¹⁰. EUIPO jako podmiot finansujący się w pełni ze środków własnych jest wyłączony z zakresu tej procedury. Za udzielenie mu absolutorium odpowiada Komitet Budżetowy Urzędu¹¹. Przy udzielaniu absolutorium

⁸ Motyw 9 dyrektywy w sprawie znaków towarowych.

⁹ Termin upłynął 14 stycznia 2019 r.

¹⁰ Art. 70 ust. 4.

¹¹ Art. 176 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków towarowych UE.

EUIPO uwzględnia się wyniki przeprowadzanej co roku przez Trybunał kontroli legalności i prawidłowości sprawozdania finansowego, w ramach której Trybunał formułuje zalecenia mające na celu wyeliminowanie niedostatków w funkcjonowaniu Urzędu, o ile takie zostaną wykryte. Ponadto procedura udzielania absolutorium zakłada przeprowadzanie okresowych ocen zewnętrznych EUIPO oraz podział funkcji i obowiązków między trzy organy: dyrektora wykonawczego, który odpowiada za zarządzanie EUIPO i wykonanie budżetu, Zarząd, który odpowiada za przyjęcie rocznego programu prac, oraz Komitet Budżetowy¹².

20 Zgodnie z rozwiązaniami w zakresie rozliczalności przyjętymi w rozporządzeniu w sprawie znaków towarowych UE EUIPO ma obowiązek przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Komisji Europejskiej przyjęty roczny program prac, sprawozdanie roczne, wieloletni program strategiczny (co pięć lat) oraz roczne sprawozdanie finansowe. Dyrektor wykonawczy EUIPO wymienia stanowiska z członkami Komisji Prawnej Parlamentu Europejskiego na temat wieloletniego programu strategicznego do 2025 r. Ponadto Zarząd Urzędu zasięga opinii Komisji na temat rocznego programu prac EUIPO i jest zobowiązany do uwzględnienia tej opinii przy zatwierdzaniu programu¹³.

21 W rozporządzeniu w sprawie znaków towarowych UE przewidziano ograniczony udział Parlamentu Europejskiego i Komisji. Ograniczony wpływ Komisji i Parlamentu Europejskiego na decyzje podejmowane przez Zarząd i Komitet Budżetowy EUIPO związany jest z koncepcją niezależności agencji regulacyjnych. W związku z takim podejściem ani Komisja, ani Parlament Europejski nie mają kontroli nad decyzjami Zarządu i Komitetu Budżetowego, czego przykładem jest przyjęcie przez EUIPO regulaminu finansowego pomimo głosów sprzeciwu ze strony dwóch przedstawicieli Komisji¹⁴.

22 W swojej opinii nr 1/2019 na temat regulaminu finansowego EUIPO Trybunał wyraził szczególne obawy co do procedur udzielania absolutorium stosowanych w Urzędzie i powtórzył propozycję, by objąć Urząd ogólną procedurą budżetową i procedurą udzielania absolutorium przez Parlament Europejski – a nie Komitet Budżetowy – ponieważ EUIPO uzyskuje dochody w związku z wykonywaniem władzy publicznej na mocy prawa unijnego. Trybunał wielokrotnie podkreślał, że do wszystkich

¹² Art. 153, 157 i 171 rozporządzenia w sprawie znaków towarowych UE.

¹³ Zob. art. 153, 157, 172 i 176 rozporządzenia w sprawie znaków towarowych UE.

¹⁴ Decyzja BC-19-07.

organów związanych z UE należy stosować te same zasady rozliczalności¹⁵. Podobną obawę wyrażono w badaniu opracowanym przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego¹⁶, w którym stwierdzono, że wobec braku formalnej procedury kierowania zaleceń pod adresem tych agencji, które w całości finansują się ze środków własnych, zagwarantowanie ich rozliczalności stanowi problem.

23 Aby zapewnić należytą rozliczalność – co obejmuje niezależność w realizowaniu zadań – należy jasno określić podział obowiązków, w tym przypadku między Zarządem i Komitetem Budżetowym. Ponadto członkowie organu zarządzającego powinni być wolni od wszelkich zobowiązań, które mogłyby istotnie wpłynąć na wykonywanie powierzonej im roli¹⁷. W Zarządzie i Komitecie Budżetowym EUIPO zasiadają: po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego, jeden przedstawiciel Parlamentu Europejskiego oraz dwóch przedstawicieli Komisji, co daje łącznie 30 głosów.

24 Choć skład Zarządu i Komitetu Budżetowego pozostaje zgodny z przepisami rozporządzenia w sprawie znaków towarowych UE, Trybunał odnotował, że w obu organach zasiadają w dużej mierze ci sami przedstawiciele (dotyczy to 26 spośród 30 członków mających prawo głosu lub ich podwładnych). W mniemaniu Trybunału takie okoliczności sprawiają, że na zdolność osoby do dokonywania osądów lub podejmowania działań w jednej powierzonej roli może wpłynąć – w tym wpłynąć niekorzystnie – druga powierzona jej rola. Sytuacja ta, w połączeniu z brakiem zewnętrznej procedury udzielania absolutorium, stanowi niedociągnięcie w mechanizmach zarządczych, ponieważ te same osoby (lub ich podwładni) podejmują decyzje zarówno w sprawie przyjmowania budżetu, jak i w sprawie procedury udzielania absolutorium z jego wykonania.

25 W rozporządzeniu w sprawie znaków towarowych UE zobowiązano Komisję do dokonania pierwszej oceny oddziaływania, skuteczności i efektywności EUIPO oraz jego metod pracy do dnia 24 marca 2021 r. Ocena ta jest w toku, a jej wyniki mają zostać opublikowane przed końcem 2022 r.

¹⁵ Zob. opinie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 3/2015 i 2/2018, a także m.in. dokonany przez Trybunał w 2014 r. [przegląd horyzontalny mechanizmów rozliczalności i kontroli publicznej UE](#).

¹⁶ Badanie Biura Analiz Parlamentu Europejskiego, „EU Agencies, Common Approach and Parliamentary Scrutiny”, 2018, s. 8.

¹⁷ IFAC-CIPFA, „International framework: good governance in the public sector”, 2014, s. 24.

Ramy UE dotyczące wzorów są przestarzałe i niekompletne

26 Dyrektywa w sprawie wzorów miała na celu ujednolicenie przepisów prawnych dotyczących ochrony wzorów obowiązujących w państwach członkowskich¹⁸, tak aby stworzyć unijny system ochrony wzorów. Aby osiągnąć ten cel, ramy prawne dotyczące wzorów unijnych powinny być kompletne, aktualne i ujednolicone na szczeblu UE.

27 Wzory UE mają „jednolity charakter”, co oznacza, że obowiązują jednakowo w całej UE. Kluczowe znaczenie ma dostosowanie krajowych i unijnych systemów rejestracji wzorów, ponieważ zarejestrowane wzory krajowe mają pierwszeństwo przy ubieganiu się o rejestrację wzoru unijnego.

28 Unijne ramy regulacyjne dotyczące wzorów są niekompletne i przestarzałe, co prowadzi do wielu rozbieżności w stosowanych praktykach między systemami unijnymi i krajowymi oraz między poszczególnymi państwami członkowskimi. Ten stan rzeczy skutkuje z kolei niepewnością prawa przy rejestracji wzorów w różnych państwach członkowskich. Komisja przeprowadziła ocenę zewnętrzną, konsultacje publiczne oraz ocenę skutków i jest w trakcie aktualizacji ram regulacyjnych dotyczących wzorów. Wskazane powyżej niedociągnięcia mogłyby zostać wyeliminowane przy opracowywaniu nowego wniosku ustawodawczego.

29 Zgodnie z dokonaną oceną wszystkie państwa członkowskie zakończyły proces transpozycji z dniem 1 czerwca 2004 r. Ocena ujawniła szereg istotnych niedociągnięć, którym należy zaradzić, aby zakończyć proces dostosowywania krajowych i unijnych systemów rejestracji. W przeprowadzonej przez Trybunał kontroli również wykryto szereg kwestii, które uzasadniałyby przeprowadzenie przez Komisję przeglądu ram dotyczących wzorów UE.

30 Trybunał stwierdził brak zgodności między krajowymi i unijnymi ramami prawnymi dotyczącymi wzorów w wybranych państwach członkowskich, ponieważ wdrożono w nich różne procedury i wyznaczono różne terminy w toku procesu składania wniosków, rozpatrywania, publikacji i rejestracji (zob. [załącznik V](#)). Trybunał wykrył następujące różnice dotyczące procedur składania wniosków:

- a) Wnioski można składać elektronicznie lub w formie papierowej. W 2020 r. większość wniosków złożono drogą elektroniczną (EUIPO – 98,17%, Litwa – 78%,

¹⁸ Motywy 3 i 4.

Węgry – 50%, Rumunia – 23%), a Grecja i Francja przyjmowały zgłoszenia wyłącznie drogą elektroniczną.

- b) EUIPO oferuje zarejestrowanym zgłaszającym wzory unijne możliwość wyboru procedury przyspieszonej, tzw. Fast Track, pod pewnymi warunkami (w 2020 r. z tej opcji skorzystano w przypadku 38,7% zarejestrowanych zgłoszeń wzorów unijnych). Francja i Rumunia również oferują szybszą procedurę rejestracji. Pozostałe wybrane państwa członkowskie nie stosują jednak podobnych procedur.

31 Trybunał odnotował również inne różnice między krajowymi i unijnymi systemami dotyczącymi wzorów, a mianowicie:

- a) istnieją różne organy właściwe dla procedur odwoławczych: sądy krajowe w państwach członkowskich i Izba Odwoławcza w EUIPO;
- b) nie dostosowano opłat i struktury opłat (zob. [załącznik VI](#));
- c) nie ma obowiązku prowadzenia mediacji i arbitrażu przez krajowe urzędy ds. własności intelektualnej.

32 Trybunał stwierdził również, że opis i przedstawienie wzoru w formie drukowanej nie są znormalizowane, a rozporządzenie UE w sprawie wzorów i dyrektywa w sprawie wzorów nie przewidują, by wzory mogły być opisywane lub przedstawiane przy użyciu powszechnie stosowanych technologii, takich jak obrazowanie 3D lub wideo.

33 Rozporządzenie w sprawie wzorów UE chroni niezarejestrowane wzory UE w odniesieniu do produktów, które często mają krótką żywotność rynkową i w przypadku których ochrona nieobciążona formalnościami rejestracyjnymi jest zaletą, a czas trwania ochrony jest mniej istotny. Z wyjątkiem Rumunii, która posiada „bazę danych niezarejestrowanych wzorów” (niezawierającą jak dotąd żadnych wpisów), żadne z wybranych państw członkowskich nie oferuje takiej ochrony.

34 Trybunał zauważył, że zakres prawa dotyczącego wzorów rozszerzono na części zamienne służące do naprawy w czterech z pięciu wybranych państw członkowskich. W unijnym rozporządzeniu w sprawie wzorów oraz na Węgrzech wykluczono je z zakresu ochrony (tzw. klauzula naprawy). [Tabela 1](#) ilustruje różnice między skontrolowanymi państwami członkowskimi a EUIPO.

Tabela 1 – Ochrona części zamiennych

	Ochrona wynikająca z prawa dotyczącego wzorów	Klauzula naprawy
EUIPO	Brak ochrony	Tak
EL (OBI)	Ochrona przez pięć lat, następnie za wynagrodzeniem	Tak
FR (INPI)	Ochrona zapewniona	Nie(*)
HU (HIPO)	Brak ochrony	Tak
LT (SPB)	Ochrona zapewniona	Nie
RO (OSIM)	Ochrona zapewniona	Nie

(*) Klauzula naprawy wchodzi w życie 1 stycznia 2023 r. Z zakresu klauzuli wyłączono jedynie szkło samochodowe i artykuły oświetleniowe.

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

35 Trybunał ustalił, że między unijnymi i krajowymi systemami rejestracji istnieją różne możliwości odroczenia publikacji wzoru, w tym różnice w możliwym okresie odroczenia i opłatach (*tabela 2*).

Tabela 2 – Warianty odroczenia publikacji (okres odroczenia i opłaty)

	Maksymalny okres odroczenia	Opłaty za wzór (w EUR)		
		Pierwszy wzór	2.–10. wzór	11. i kolejne
EUIPO	30 miesięcy	40	20	10
Węgry (HIPO)	Brak możliwości odroczenia	Nie dotyczy		
Francja (INPI)	3 lata	Brak dodatkowych opłat		
Grecja (OBI)	12 miesięcy	30	10	10
Rumunia (OSIM)	30 miesięcy	20		
Litwa (SPB)	30 miesięcy	Brak dodatkowych opłat		

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Struktura opłat za prawa własności intelektualnej nie odzwierciedla rzeczywistych kosztów

Brak jasnej *metody* ustalania unijnych opłat

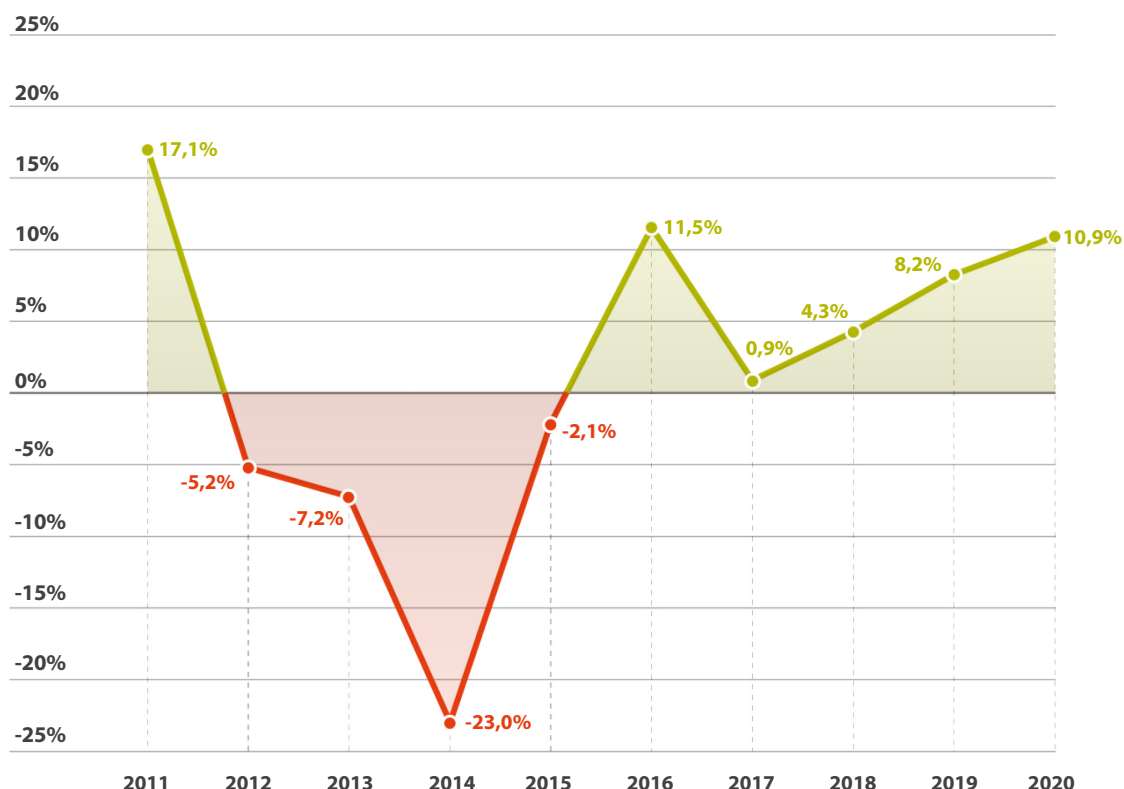
36 Opłaty za unijne znaki towarowe i wzory są ustalane na podstawie rozporządzeń w sprawie [unijnych znaków towarowych](#) i [opłat za wzory](#). W kryteriach¹⁹ ustalania opłat wymaga się:

- a) aby przychody z nich były zasadniczo wystarczające dla utrzymania równowagi budżetu Urzędu (EUIPO);
- b) współlistnienia i komplementarności między unijnym systemem znaków towarowych a systemami krajowymi;
- c) aby prawa właścicieli znaków towarowych UE były efektywnie egzekwowane w państwach członkowskich.

37 Jak zauważył Trybunał w swoim sprawozdaniu specjalnym nr 22/2020, Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych oraz Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej w pełni obliczają koszty usług leżących u podstaw pobieranych przez nie opłat. Trybunał zweryfikował stosowanie kryteriów ustalania opłat i wykrył, że – jak wynika z bilansu z 2020 r. – EUIPO zgromadziło znaczną nadwyżkę (308,75 mln euro) (zob. [rys. 6](#)). Zauważył również, że wysokość i struktura opłat EUIPO opierają się kryteriach społecznych, finansowych i gospodarczych, nie zapewniono jednak przejrzystości względem pokrycia kosztów. Informacje te są konieczne do oceny efektywności EUIPO w prowadzeniu przez Urząd podstawowej działalności. W związku z powyższym struktura kosztów jednostkowych różni się znacznie od struktury opłat, a koszty jednostkowe różnią się znacznie od opłat.

¹⁹ [Rozporządzenie Komisji \(WE\) nr 2246/2002](#) uwzględnia jedynie pierwsze kryterium.

Rys. 6 – Nadwyżka EUIPO w ujęciu procentowym (2011–2020)

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

38 W opinii nr 1/2019 Trybunał uznał²⁰, że EUIPO, wraz z Komisją, powinien zbadać możliwość wykorzystania nadwyżek budżetowych do zasilenia instrumentów finansowych wspierających działalność badawczą i innowacyjną przedsiębiorstw europejskich. Przykładem wykorzystania nadwyżki budżetowej jest inicjatywa „Ideas Powered for business SME Fund” (fundusz dla MŚP), w ramach której przewidziano program dotacji o wartości 20 mln euro, aby pomóc europejskim MŚP w dostępie do przysługujących im praw własności intelektualnej.

39 Ponadto przeprowadzona przez Trybunał analiza porównawcza wykazała znaczne rozbieżności między opłatami unijnymi a opłatami pobieranymi przez organy krajowe pięciu wybranych państw członkowskich (*tabela 3*). Trybunał ustalił na przykład, że unijne opłaty za zgłoszenie i odnowienie praw własności były co najmniej trzykrotnie wyższe od najwyższych opłat krajowych (Francja).

²⁰ Opinia nr 1/2019.

**Tabela 3 – Porównanie opłat za zgłoszenie i przedłużenie rejestracji
(w EUR) według stanu na 1.1.2021 r.**

		EUIPO	EL	FR	HU (1)	LT	RO (2)
Opłata za złożenie wniosku (w kolorze, składanie drogą elektroniczną)							
	Za pierwszą klasę	850	100	190	166	180	110
	Druga klasa	50	20	40	221	40	50
	Trzecia klasa	150	20	40	304	40	50
Przedłużenie (drogą elektroniczną)							
	Za pierwszą klasę	850	90	290	166	180	200
	Druga klasa	50	20	40	221	40	50
	Trzecia klasa	150	20	40	304	40	50

(1) 1 EUR = 361,462 HUF według stanu na dzień 1.1.2021 r.

(2) 1 EUR = 4,8698 LEI według stanu na dzień 1.1.2021 r.

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

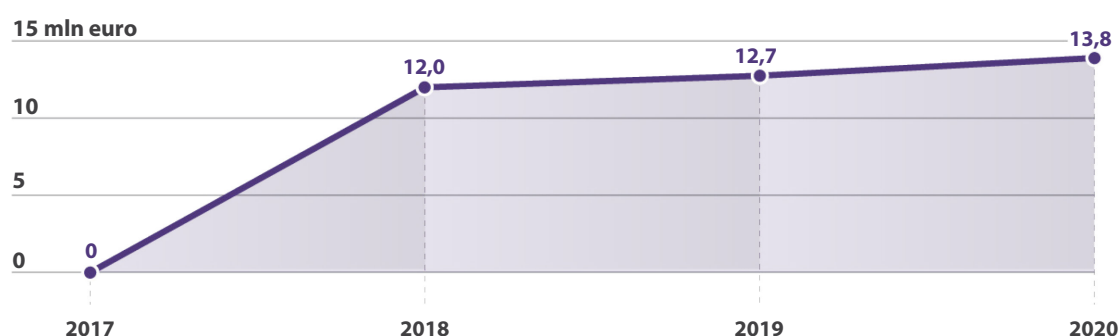
40 Trybunał przeanalizował: informacje przekazane przez EUIPO Komisji Europejskiej, badanie Parlamentu Europejskiego z 2013 r. pt. „The income of fully self-finance agencies and EU budget”, badanie INNO-tec z 2010 r., badanie Instytutu Maxa Plancka z 2011 r., a także oceny skutków z 2009 i 2013 r. oraz ocenę przeprowadzoną przez Komisję Europejską. W dokumentach tych kontrolerzy nie znaleźli żadnej analizy dotyczącej związków między wysokością opłat, stosowanymi kryteriami i usługami oferowanymi przez EUIPO. Nie określono też minimalnego poziomu opłat unijnych, który byłby zgodny z krajowymi systemami wzorów towarowych.

41 Na podstawie tej analizy Trybunał uznaje, że istnieją wprawdzie kryteria ustalania opłat, brak jest jednak jasnej metody określającej strukturę i wysokość opłat unijnych, w wyniku czego ustala się je na poziomie, który prowadzi do gromadzenia się nadwyżek. Gromadzenie znacznych nadwyżek jest sprzeczne z określoną w przepisach zasadą osiągania wystarczającego poziomu w celu uzyskania zrównoważonego budżetu. W badaniu Instytutu Maxa Plancka zwrócono uwagę, że organizacje użytkowników krytykowały brak przejrzystości w odniesieniu do opłat.

Wysokie opłaty prowadzą do nieefektywnego mechanizmu kompensacyjnego

42 EUIPO jest zobowiązany²¹ do zrekompensowania państwom członkowskim, w drodze mechanizmu kompensacyjnego, dodatkowych kosztów poniesionych przez nie w związku z uczestnictwem w systemie znaków towarowych UE, o ile nie wykazuje w danym roku deficytu budżetowego. Mechanizm kompensacyjny uruchomiono w latach 2018, 2019 i 2020 (zob. [rys. 7](#)).

**Rys. 7 – Kwoty przekazane w ramach mechanizmu kompensacyjnego
Okres 2017–2020**

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

43 Opłata za zgłoszenie pokrywa koszty rejestracji krajowego znaku towarowego. Trybunał odnotował, że kwota zrekompensowana w ramach mechanizmu kompensacyjnego była podobna do opłaty za zgłoszenie w przypadku Litwy. Kwota kompensacji za 2020 r. wyniosła 310 000 euro, a liczba zarejestrowanych krajowych znaków towarowych – 1 771. Jak wynika z powyższego, kwota kompensacji w przeliczeniu na jeden krajowy znak towarowy wyniosła 175 euro i nie odbiegała od opłaty za zgłoszenie litewskiego znaku towarowego (180 euro).

44 W rozporządzeniu w sprawie znaku towarowego UE ustanowiono roczne kluczowe wskaźniki efektywności w celu podziału kwoty rekompensaty między państwa członkowskie. Uzyskane wartości tych wskaźników są rejestrowane przez państwa członkowskie w narzędziu EUIPO na platformie elektronicznej wraz z oświadczeniem każdego krajowego urzędu ds. własności intelektualnej. Trybunał ustalił, że EUIPO nie wdrożyło kontroli mających na celu weryfikację poprawności danych zadeklarowanych przez poszczególne krajowe urzędy ds. własności intelektualnej. Tymczasem dane te określają sposób podziału kwot w ramach mechanizmu kompensacyjnego. EUIPO uważa wspomniane oświadczenie za

²¹ Art. 172 ust. 4 rozporządzenia w sprawie znaków towarowych UE.

wystarczające do uzasadnienia metody, sposobu obliczania i dokładności statystyk rejestrowanych przez państwa członkowskie na platformie.

45 Trybunał zauważył, że kluczowe wskaźniki efektywności, na podstawie których obliczane są kwoty rekompensat, nie są SMART – skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, odpowiednie, określone w czasie (zob. [ramka 2](#)). Co więcej, mechanizm kompensacyjny nie gwarantuje, że właściwe organy krajowe otrzymają odpowiednią rekompensatę za poniesione dodatkowe koszty, ponieważ kwoty rekompensat nie są przekazywane do budżetów tych organów, lecz do budżetów krajowych.

Ramka 2

Oceny kluczowych wskaźników efektywności na potrzeby podziału kwot rekompensat nie spełniają kryteriów SMART

- 1) Roczna liczba zgłoszeń znaków towarowych UE w poszczególnych państwach członkowskich. Trybunał ustalił, że ten kluczowy wskaźnik nie jest istotny, ponieważ wnioski o rejestrację znaku towarowego UE są składane drogą elektroniczną i nie generują dodatkowych kosztów dla państw członkowskich. Ponadto koszty związane z działalnością promocyjną i informacyjną są już finansowane w ramach europejskich projektów współpracy.
- 2) Roczna liczba zgłoszeń krajowych znaków towarowych w poszczególnych państwach członkowskich. Trybunał uważa, że nie ma korelacji pomiędzy liczbą zgłoszeń krajowych znaków towarowych a kosztami generowanymi przez unijny system znaków towarowych, ponieważ badanie, czy występują względne podstawy odmowy rejestracji, jeśli chodzi o konflikt z wcześniejszymi prawami, w tym wcześniej zarejestrowanymi lub zgłoszonymi znakami towarowymi UE, jest finansowane z opłat zgłoszeniowych i rejestracyjnych uiszczanych przez zgłaszających prawa intelektualne.
- 3) Roczna liczba spraw wniesionych do sądów w sprawach unijnych znaków towarowych wyznaczonych przez poszczególne państwa członkowskie. Brak oficjalnych danych statystycznych (trudno dokonać pomiaru).
- 4) Liczba przypadków sprzeciwu lub wniosków o stwierdzenie nieważności wniesionych przez właścicieli znaków towarowych UE w państwach członkowskich. Procedury w zakresie sprzeciwu i stwierdzania nieważności prowadzone przez krajowe urzędy ds. własności intelektualnej są finansowane z opłat uiszczonych przez strony.

Unijne ramy oznaczeń geograficznych są ograniczone do produktów rolnych

46 Sektory oznaczeń geograficznych są objęte trzema systemami oznaczeń geograficznych UE, odnoszącymi się do: a) **produktów rolnych i środków spożywczych**, b) **wina** oraz c) **napojów spirytusowych**.

47 Trybunał ustalił, że podstawowe przepisy i zasady dotyczące rejestracji są zasadniczo zgodne. Odnotował jednak, że system oznaczeń geograficznych dla produktów rolnych i środków spożywczych nie obejmuje pełnego zakresu towarów sklasyfikowanych jako produkty rolne na mocy Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa. Nie istnieje również unijny system rejestracji produktów innych niż rolne (rzemiosła i wzorów przemysłowych), chociaż niektóre państwa członkowskie wprowadziły przepisy krajowe chroniące takie produkty. Brak ogólnounijnego systemu ochrony dla wszystkich produktów utrudnia lub uniemożliwia zapewnienie im ochrony, ponieważ same krajowe systemy ochrony są niewystarczające.

Ramy praw własności intelektualnej zostały prawidłowo wdrożone, choć można odnotować pewne niedociągnięcia

Wdrażanie ram dotyczących unijnych znaków towarowych i wzorów przez EUIPO przebiega prawidłowo mimo pewnych niedociągnięć

48 Na podstawie przeprowadzonej oceny procedur rejestracyjnych i związanych z nimi działań Trybunał uznaje, że EUIPO właściwie wdrożyło przepisy dotyczące znaków towarowych i wzorów UE. Procesy składania wniosków, rozpatrywania, publikacji i rejestracji są certyfikowane zgodnie z normami **ISO 9001** i **ISO 10002**. Ponadto EUIPO wdrożyło system kontroli jakości, który obejmuje określenie zestawu kluczowych wskaźników efektywności i wartości dotyczących zachowania zgodności z normami.

49 Trybunał wykrył jednak następujące niedociągnięcia we wdrażaniu rozporządzenia w sprawie znaków towarowych UE.

50 W rozporządzeniu w sprawie znaków towarowych UE przewidziano możliwość utworzenia przez EUIPO centrum mediacji w celu polubownego rozstrzygania sporów dotyczących znaków towarowych UE i zarejestrowanych wzorów UE. Choć Urząd ustanowił służbę ds. pozasądowego rozstrzygania sporów w celu zapewnienia

bezpłatnych usług mediacyjnych w przypadku procedur odwoławczych, nie obejmuje ona procedur obserwacji i sprzeciwu.

51 Każdy przedstawiciel osoby fizycznej lub prawnej kontaktujący się z EUIPO musi być prawnie upoważniony do występowania w charakterze przedstawiciela w krajowych sprawach dotyczących własności intelektualnej. Trybunał zauważył, że warunki uzyskania statusu przedstawiciela różnią się w poszczególnych skontrolowanych państwach członkowskich, co stwarza nierówne warunki dla osób pragnących działać w charakterze przedstawicieli.

52 Na podstawie rozporządzenia w sprawie znaków towarowych UE i rozporządzenia w sprawie wzorów UE utworzono rejestry znaków towarowych UE i zarejestrowanych wzorów UE oraz wprowadzono obowiązek wpisywania znaków towarowych i wzorów do rejestru. Trybunał dobrał na podstawie analizy ryzyka i zweryfikował próbę 20 unijnych znaków towarowych i sześciu zarejestrowanych wzorów unijnych, aby sprawdzić poprawność i kompletność rejestrów. W przypadku zarejestrowanych znaków towarowych stwierdzono przypadki nieprawidłowego statusu znaku towarowego UE (sześć znaków towarowych objętych próbą), błędy proceduralne (jeden znak towarowy) oraz przeoczenia (pięć znaków towarowych). W przypadku zarejestrowanych wzorów unijnych brak kompletności dotyczył drugiego języka zgłoszenia w jednej pozycji w próbie. W wyniku stwierdzenia przez Trybunał uchybień EUIPO wykrył w rejestrze 522 przypadki niespójności, które są obecnie indywidualnie rozpatrywane i ręcznie korygowane. Urząd zamierza również wprowadzić wewnętrzny mechanizm kontroli, aby zagwarantować niezbędną spójność i poprawność danych.

53 Wyniki [badania użytkowników EUIPO z 2019 r.](#) wykazały zwiększone niezadowolenie użytkowników ze spójności decyzji Izby Odwoławczej (wskaźnik zadowolenia poniżej 53%). Spójność procesu decyzyjnego jest ważnym elementem harmonizacji systemów znaków towarowych UE i zarejestrowanych wzorów UE. Większa spójność decyzji organów sądowych zwiększyłaby efektywność systemu dzięki ograniczeniu konieczności wnoszenia odwołań i wszczynania sporów przed Sądem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W kryteriach dotyczących niektórych form wsparcia finansowego dla państw członkowskich występują uchybienia

54 Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie znaków towarowych UE oraz zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami EUIPO jest odpowiedzialny za prowadzenie współpracy między instytucjami UE a krajowymi urzędami ds. własności

intelektualnej. Ma to na celu promowanie ujednolicania praktyk i narzędzi w dziedzinie znaków towarowych i wzorów.

55 Krajowe urzędy ds. własności intelektualnej współpracują z EUIPO głównie w ramach europejskich projektów współpracy, które są ujęte w rocznych umowach o współpracy. Wiele istotnych projektów współpracy było lub jest realizowanych ze znacznym udziałem EUIPO i urzędów krajowych. Od 2020 r. EUIPO wnosi wkład do niektórych europejskich projektów współpracy w postaci kwot ryczałtowych obliczanych oddzielnie dla każdego beneficjenta.

56 Rozporządzenie finansowe UE stanowi, że kwoty ryczałtowe powinny być oparte na rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metodzie obliczania, zapewniającej należyte zarządzanie finansami. Rozporządzenie to nie zawiera jednocześnie wytycznych dotyczących metod obliczania kwot ryczałtowych.

57 Trybunał ustalił, że w metodzie stosowanej przez EUIPO do obliczania kwot ryczałtowych ([załącznik VII](#)) występowały następujące uchybienia:

- a) zweryfikowane dane historyczne poszczególnych beneficjentów obejmowały jedynie jeden rok;
- b) w klasyfikacji działań nie wprowadzono w wystarczającym stopniu rozróżnienia między poszczególnymi rodzajami projektów, w związku z czym podobne kwoty ryczałtowe przyznano na istotnie różniące się działania;
- c) przy obliczaniu średniej stawki dziennej krajowe urzędy ds. własności intelektualnej uwzględniły wynagrodzenia wszystkich profili pracowników wewnętrznych uczestniczących w europejskich projektach współpracy w 2019 r. Podobne projekty charakteryzowały się jednak różnymi profilami pracowników.

58 Dwa spośród europejskich projektów współpracy uwzględnionych w umowach o współpracy dotyczyły kosztów eksploatacyjnych TMView i DesignView, które są publicznymi bazami danych znaków towarowych i wzorów. Trybunał ustalił, że koszty eksploatacyjne nie były związane z rzeczywistymi kosztami utrzymania baz danych krajowych urzędów ds. własności intelektualnej ani z kosztami dostarczania danych o krajowych znakach towarowych i wzorach.

59 Zauważył również, że średni koszt eksploatacyjny w przeliczeniu na wzór różnił się znacznie w wybranych państwach członkowskich w 2020 r. (zob. [tabela 4](#)). Oznaczało to, że warunki w poszczególnych skontrolowanych państwach członkowskich były niejednakowe.

Tabela 4 – Średni koszt eksploatacyjny DesignView w przeliczeniu na zarejestrowany wzór

	EL	FR	HU	LT	RO
Wzory zarejestrowane	77	4 619	68	26	47
Koszty eksploatacyjne DesignView (w EUR)	127 552	129 896	125 027	130 000	83 744
Średnia w przeliczeniu na wzór (w EUR)	1 657	28	1 839	5 000	1 782

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Niedociągnięcia w procesie rejestracji produktów rolnych

60 Prawodawstwo UE zapewnia ramy dla rejestracji produktów z oznaczeniem geograficznym na szczeblu UE, ale nie obejmuje etapu kontroli krajowej. Zgodnie z zasadą pomocniczości każde państwo członkowskie posiada własny proces kontroli, ale musi przestrzegać kryteriów i warunków oceny merytorycznej ustanowionych w ramach odpowiedniego systemu, zgodnie z przepisami dotyczącymi oznaczeń geograficznych (pkt 46). Każde państwo członkowskie ma również swobodę decydowania, czy pobierać opłaty za procesy rejestracji i kontroli.

Nieefektywność procesów rejestracji na szczeblu Komisji

61 Wnioski o rejestrację oznaczeń geograficznych są analizowane i zatwierdzane przez właściwe organy każdego państwa członkowskiego, a następnie przedkładane Komisji wraz z dokumentacją uzupełniającą (*załącznik VIII*). Państwa członkowskie przekazują te informacje za pośrednictwem [unijnego systemu informatycznego eAmbrosia](#) lub pocztą elektroniczną. Składanie wniosków za pośrednictwem [eAmbrosia](#) nie jest obowiązkowe w przypadku produktów rolnych i środków spożywczych, a państwa członkowskie składające największą liczbę wniosków zazwyczaj korzystają z poczty elektronicznej.

62 Baza danych eAmbrosia zawiera wszystkie zarejestrowane oznaczenia geograficzne, w tym oznaczenia z państw niebędących członkami UE zarejestrowane po złożeniu bezpośredniego wniosku do Komisji. Wszystkie wnioski przesłane za pośrednictwem systemu informatycznego są automatycznie umieszczane na publicznej

wersji platformy. Wszystkie zgłoszenia muszą być publikowane w publicznej wersji bazy danych eAmbrosia, dlatego Komisja musi ręcznie zamieszczać zgłoszenia przesłane pocztą elektroniczną. Wiąże się to z dodatkową pracą dla pracowników Komisji i może skutkować pojawieniem się błędów.

Przedłużająca się analiza i rejestracja wniosków o rejestrację oznaczeń geograficznych na poziomie krajowym i w Komisji

63 W procesie rejestracji oznaczeń geograficznych w państwach członkowskich nie powinny występować żadne przeszkody. Etapy kontroli na szczeblu krajowym i Komisji obejmujące wymogi dotyczące procesów składania wniosków, publikacji, odwołań i rejestracji oznaczeń geograficznych powinny zatem zawierać jasno określone terminy i być przejrzyste.

64 Aby sprawdzić ramy czasowe i procesy zatwierdzania oznaczeń geograficznych w wybranych państwach członkowskich, Trybunał wybrał pewną liczbę wniosków o rejestrację oznaczeń geograficznych i o zmianę istniejących oznaczeń ([załącznik IX](#)). Choć w wybranych państwach członkowskich opublikowano jasne wymogi dotyczące procesów składania wniosków, publikacji, odwołań i rejestracji, Trybunał ustalił jednak, że terminów kontroli przyjętych w ustawodawstwie krajowym rzadko przestrzegano, a procesy zatwierdzania trwały do 60 miesięcy. Przyczyną tych dużych opóźnień był złożony proces zapewniania jakości i szczególnych cech produktów rolnych.

65 W odniesieniu do tej samej dobranej próby stwierdzono, że na poziomie Komisji proces zatwierdzania był również długotrwały ([załącznik X](#)). Odnotowane opóźnienia sięgające 48 miesięcy tłumaczono skomplikowaną analizą i tłumaczeniem otrzymanych dokumentów oraz dużymi opóźnieniami w otrzymywaniu odpowiedzi od państw członkowskich na pytania zadane przez Komisję.

Różnice w kontroli oznaczeń geograficznych w państwach członkowskich i brak wytycznych ze strony Komisji

66 Kontrole oznaczeń geograficznych przeprowadzane są zgodnie z [rozporządzeniem \(UE\) 2017/625 w sprawie kontroli urzędowych](#). W rozporządzeniu nie odniesiono się w sposób szczególny do oznaczeń geograficznych i nie ustanowiono standardowych unijnych zasad kontroli oznaczeń geograficznych. Nie zaproponowano ani nie przyjęto żadnych innych przepisów pomocniczych dotyczących kontroli oznaczeń geograficznych.

67 Każde poddane kontroli państwo członkowskie miało swoje własne zasady i procedury kontroli. Niektóre z nich stosowały kontrole rejestracji przed krajowym

zatwierdzeniem zgłoszenia oznaczenia geograficznego, podczas gdy inne stosowały je później (corocznie lub w różnych odstępach czasu). Trybunał ustalił, że procedury kontrolne i ich częstotliwość nie były ujednolicone w wybranych państwach członkowskich, a opłaty kontrolne pobierane od operatorów różniły się znacznie – od braku opłat do 300 euro za dzień.

68 Komisja organizuje szkolenia w ramach inicjatywy „Lepsze szkolenia na rzecz bezpieczniejszej żywności” oraz coroczne seminaria dyskusyjne z państwami członkowskimi na temat kontroli oznaczeń geograficznych. Nie zapewniła jednak oficjalnych wytycznych dotyczących procedur kontrolnych, analizy ryzyka ani optymalnej częstotliwości kontroli. Zróżnicowane traktowanie producentów korzystających z oznaczeń geograficznych w poszczególnych państwach członkowskich powoduje, że niektórzy producenci ponoszą wyższe koszty i mają większe obowiązki związane z przestrzeganiem przepisów niż inni.

Współpraca w zakresie oznaczeń geograficznych w UE przebiega na ogół sprawnie

69 EUIPO, we współpracy z Komisją, administruje portalem ułatwiającym komunikację z organami ścigania ([Glvie](#)w). Glview zawiera dane rejestracyjne z eAmbrosia oraz dane na temat oznaczeń geograficznych spoza UE chronionych w Unii na mocy porozumień międzynarodowych i dwustronnych, dane dotyczące właściwych organów, organów kontrolnych i grup producentów oraz informacje o produktach zarejestrowanych jako oznaczenia geograficzne (zdjęcia, mapy, opisy i linki do stron internetowych grup producentów).

70 Komisja trzy razy w roku zwołuje grupy ekspertów w celu omówienia wyzwań i dobrych praktyk w obszarze zarządzania przez państwa członkowskie systemami oznaczeń geograficznych. Ponadto w latach 2018–2020 Komisja zorganizowała 17 miniwarsztatów z udziałem państw członkowskich. Trybunał ustalił, że organy w wybranych państwach członkowskich wysoko oceniały te warsztaty oraz możliwość przedyskutowania i rozpatrzenia problematycznych wniosków.

Egzekwowanie praw własności intelektualnej nie jest optymalne

71 Prawa własności intelektualnej muszą być skutecznie i odpowiednio chronione, a jednocześnie należy zapewnić, by środki i procedury ich egzekwowania nie stały się

barierami dla legalnego handlu²². Aby osiągnąć ten cel, systemy prawne służące egzekwowaniu praw własności intelektualnej w państwach członkowskich powinny zagwarantować wysoki, równoważny i jednolity poziom ochrony praw własności intelektualnej na rynku wewnętrznym²³. Organy celne państw członkowskich powinny mieć możliwość zatrzymania towarów, w przypadku których podejrzewa się naruszenie praw własności intelektualnej chronionych prawem unijnym i krajowym. Komisja i państwa członkowskie powinny dysponować solidnymi ramami egzekwowania praw własności intelektualnej w UE, aby sprostać tym potrzebom.

Dyrektywa w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej nie jest jednolicie stosowana

72 Komisja ma na celu zapewnienie istnienia równoważnych systemów prawnych w całej UE, gwarantujących wysoki, równoważny i jednolity poziom ochrony własności intelektualnej na rynku wewnętrznym. Jak zwrócono uwagę w konkluzjach Rady z dnia 1 marca 2018 r., środki, procedury i środki zaradcze dyrektywy w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej nie są stosowane jednolicie w państwach członkowskich. W tym kontekście Komisja nie tylko opublikowała [wytyczne](#)²⁴ mające rozwiązać problem nierównomiernego poziomu ochrony własności intelektualnej na rynku wewnętrznym. Powołała również nową grupę ekspercką do spraw polityki w obszarze własności przemysłowej, którą ma zająć się między innymi egzekwowaniem przepisów. Opracowuje ponadto unijny zestaw narzędzi służących walce z podrabianiem produktów.

73 Do obowiązków Komisji należy monitorowanie pełnej i prawidłowej transpozycji dyrektywy w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej do prawa krajowego przez państwa członkowskie. Trybunał stwierdził jednak kilka uchybień dotyczących braku transpozycji lub częściowej zgodności transpozycji dyrektywy w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej w skontrolowanych państwach członkowskich, na co zwrócono uwagę w [ocenie tejże dyrektywy przeprowadzonej w 2017 r.](#) oraz w [badaniu uzupełniającym z 2017 r.](#) Występowanie ciągłych opóźnień stanowi uchybienie, które doprowadziło do rozbieżności w ochronie własności intelektualnej na jednolitym rynku.

²² Sprawozdanie Komisji z wdrażania rozporządzenia Rady (UE) nr 608/2013.

²³ Motyw 10 dyrektywy w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej.

²⁴ COM(2017) 708 final.

74 Trybunał ustalił, że w dyrektywie w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej nie uwzględniono potrzeb ery cyfrowej. W tym kontekście Komisja przedstawiła wniosek dotyczący [aktu o usługach cyfrowych](#), który ma przyczynić się do zwalczania nielegalnych treści w internecie przez sprecyzowanie systemu odpowiedzialności przewidzianego w [dyrektywie o handlu elektronicznym](#) oraz przez zwiększenie obowiązków platform internetowych w zakresie należytej staranności. We wniosku dotyczącym aktu o usługach cyfrowych przewidziano jednak zwiększenie odpowiedzialności jedynie w przypadku dużych platform. Inni pośrednicy będą nadal korzystać z możliwości zwolnienia z odpowiedzialności. Na podstawie przepisów aktu o usługach cyfrowych Komisja stworzy unijny zestaw narzędzi do walki z podrabianiem produktów, w którym wyjaśnione zostaną role i obowiązki podmiotów, w tym platform internetowych.

Brakuje kluczowych elementów w ramach dotyczących egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne

75 Rolą Komisji jest wspieranie nowoczesnego, zharmonizowanego podejścia do kontroli celnych i współpracy celnej. Powinna ona dążyć do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony rynku wewnętrznego UE, w szczególności w celu uniknięcia przesunięcia handlu i podrabiania produktów w UE. Solidne egzekwowanie praw własności intelektualnej przez organy celne powinno również obejmować odpowiedzialność za niszczenie towarów i obowiązki w tym zakresie. Trybunał zbadał unijne ramy dotyczące egzekwowania praw własności intelektualnej przez te organy oraz sposób ich wdrażania w pięciu wybranych państwach członkowskich.

Poziom ochrony praw własności intelektualnej jest zróżnicowany

76 Zgodnie z [rozporządzeniem w sprawie egzekwowania praw przez organy celne](#) działania organów celnych dotyczące towarów, co do których podejrzewa się naruszenie praw własności intelektualnej, powinny odnosić się do towarów, które podlegają lub powinny podlegać dozorowi celnemu lub kontroli celnej, a w szczególności towarów:

- a) zgłoszonych do dopuszczenia do swobodnego obrotu, wywozu lub powrotnego wywozu;
- b) wprowadzanych na obszar celny Unii lub opuszczających ten obszar;
- c) objętych procedurą specjalną.

77 Komisja wyjaśniła w zawiadomieniu²⁵, że działania organów celnych w zakresie egzekwowania praw własności intelektualnej są dozwolone wyłącznie w odniesieniu do towarów pochodzących z państw trzecich, które to towary mają być wprowadzone do sprzedaży w Unii Europejskiej, z wyjątkiem kwestii dotyczących unijnych i krajowych znaków towarowych. Za sprawą pakietu przepisów dotyczących znaków towarowych²⁶, który wszedł w życie w 2016 r., rozszerzono ochronę praw właściciela unijnego znaku towarowego lub krajowego znaku towarowego, nawet jeśli towary nie są przeznaczone do wprowadzenia na jednolity rynek. Oznacza to, że ochrona praw własności intelektualnej przewidziana w rozporządzeniu w sprawie egzekwowania praw przez organy celne nie jest jednakowa dla wszystkich praw własności intelektualnej ani dla wszystkich towarów objętych dozorem celnym i kontrolą celną. Komisja nie zaktualizowała wszystkich istotnych unijnych aktów prawnych dotyczących własności intelektualnej, koniecznych aby zapewnić równe traktowanie względem wszystkich praw własności intelektualnej w UE.

78 Rozporządzenie w sprawie egzekwowania praw przez organy celne nie ma zastosowania do towarów o charakterze niehandlowym, znajdujących się w bagażu osobistym podróżnych (art. 1 ust. 4). Interpretacja pojęcia „towary o charakterze niehandlowym” zależy od poszczególnych państw członkowskich. Trybunał odnotował, że wybrane państwa członkowskie interpretują to pojęcie różnie, co skutkuje nierówną ochroną praw własności intelektualnej.

Brak wspólnej strategii zarządzania ryzykiem w zakresie praw własności intelektualnej i kontroli

79 Zgodnie z [unijnym kodeksem celnym](#) organy celne mogą przeprowadzać wszelkie kontrole, które uznają za konieczne, w odniesieniu do towarów pozaunijnych wprowadzanych na obszar celny Unii. Kontrole takie muszą być proporcjonalne i przeprowadzane zgodnie z kryteriami analizy ryzyka. Trybunał zauważył jednak, że Komisja nie opracowała jeszcze wspólnych ram zarządzania ryzykiem w zakresie praw własności intelektualnej, unijnej strategii kontroli celnej naruszeń praw własności intelektualnej ani profili ryzyka w zakresie praw własności intelektualnej. Ponadto Trybunał ustalił, że spośród pięciu wybranych państw członkowskich tylko Francja posiadała krajową strategię zarządzania ryzykiem w zakresie praw własności intelektualnej lub strategię kontroli naruszeń tych praw.

²⁵ Zawiadomienie Komisji 2016/C 244/03.

²⁶ Rozporządzenie (UE) 2015/2424 i dyrektywa (UE) 2015/2436.

Różne praktyki w UE w zakresie niszczenia podrobionych towarów

80 Zgodnie z rozporządzeniem²⁷ gdy w ramach standardowej procedury podczas kontroli celnej powstaje podejrzenie, że towary mogą być podrobione, wysyłane jest powiadomienie do posiadacza decyzji (uprawnionego) i posiadacza towarów (lub zgłaszającego). Na podstawie ich odpowiedzi – które muszą zostać przesłane w ciągu 10 dni roboczych – dokonuje się weryfikacji warunków zniszczenia. Gdy wszystkie te warunki są spełnione, podejmowana jest decyzja o zniszczeniu. Jeśli podejrzenie jest nieuzasadnione (lub uprawniony nie chce podejmować działań), towary są zwalniane. W przypadku gdy zgłaszający lub posiadacz towarów zgłaszają sprzeciw wobec zniszczenia, uprawniony musi wszcząć postępowanie w celu ustalenia, czy doszło do naruszenia.

81 W rozporządzeniu w sprawie egzekwowania praw przez organy celne przewidziano również uproszczoną procedurę niszczenia małych przesyłek pocztowych lub ekspresowych przesyłek kurierskich. Na wniosek posiadacza decyzji o przyjęciu wniosku towary mogą zostać zniszczone za wyraźną lub domniemaną zgodą jedyne go zgłaszającego lub posiadacza towarów. W okresie objętym kontrolą procedurę dotyczącą małych przesyłek stosowały 23 państwa członkowskie (85%). Ponadto dwa inne państwa członkowskie nie korzystały wprowadzić z procedury dotyczącej małych przesyłek, ale stosowały w to miejsce krajowe procedury karne. Dwa państwa natomiast nie stosowały w ogóle w skontrolowanym okresie ani procedury dotyczącej małych przesyłek, ani żadnej podobnej procedury. Według niektórych z wybranych państw członkowskich definicja małych przesyłek w rozporządzeniu w sprawie egzekwowania praw przez organy celne jest zbyt restrykcyjna w kontekście rosnącej skali handlu elektronicznego, co utrudnia egzekwowanie praw własności intelektualnej przez te organy.

82 Jedno objęte próbą państwo członkowskie zamiast procedury małych przesyłek stosuje szczególną procedurę zajęcia, nieobjętą zakresem rozporządzenia. W przypadku małych przesyłek procedura zajęcia jest szczególnie efektywnym i szybkim narzędziem służącym do wycofania z rynku towarów podejrzanych o naruszenie praw własności intelektualnej. Kosztami wynikającymi z procedury zajęcia nie obciąża się uprawnionych, lecz ponoszą je organy celne.

83 Rozporządzenie w sprawie egzekwowania praw przez organy celne zawiera nieobowiązkowe przepisy dotyczące kosztów niszczenia, co doprowadziło do

²⁷ Rozporządzenie (UE) nr 608/2013 w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne.

powstania różnych praktyk w UE. Według [sprawozdania Komisji](#) z wdrażania powyższego rozporządzenia około 85% państw członkowskich zwraca się do posiadacza decyzji o poniesienie kosztów zniszczenia w ramach standardowej procedury. Około 46% państw członkowskich wymaga, aby posiadacz decyzji ponosił koszty zniszczenia zarówno w ramach procedury standardowej, jak i procedury małych przesyłek. Dwa państwa członkowskie ponoszą koszty wynikające ze swoich działań w zakresie przechowywania i niszczenia towarów podjętych na podstawie rozporządzenia w sprawie egzekwowania praw przez organy celne w przypadku procedury standardowej. Niektóre państwa członkowskie działają na zasadzie *ad hoc* w odniesieniu do kosztów niszczenia w ramach procedury małych przesyłek.

84 Koszty niszczenia i przechowywania mogą być bardzo wysokie, więc uprawnieni mogą się wahać przed podjęciem działań. Ponadto niszczenie towarów niebezpiecznych (np. gazowego czynnika chłodniczego lub pestycydów) wymaga kosztownej obróbki i specjalistycznego sprzętu, który nie jest dostępny we wszystkich państwach członkowskich, nawet jeśli uprawniony chce za niego zapłacić. W niektórych państwach niebędących członkami UE, takich jak Stany Zjednoczone, koszty niszczenia pokrywa rząd federalny za pośrednictwem funduszu finansowanego z grzywien i przepadku mienia za naruszenia praw własności intelektualnej. Zróżnicowanie praktyk w zakresie kosztów niszczenia w poszczególnych państwach członkowskich stwarza sytuację, w której uprawnieni są traktowani w różny sposób.

Brak zharmonizowanych ram w zakresie kar i sankcji za naruszenia praw własności intelektualnej

85 Organy celne mogą wprowadzić kary dla posiadaczy decyzji.

86 Krajowe przepisy celne przewidują ponadto kary celne dla zgłaszającego oraz dla posiadacza towarów lub jego przedstawiciela. Sankcje za naruszenie materialnych praw własności intelektualnej nie są zharmonizowane w państwach członkowskich.

87 W niektórych państwach członkowskich kary za naruszenie materialnych praw własności intelektualnej i krajowych przepisów celnych nie są wystarczająco odstrasżające i mogą stanowić zachętę do przesunięcia handlu.

Rozbieżne praktyki w zakresie zgłaszania naruszeń praw własności intelektualnej

88 W rozporządzeniu w sprawie egzekwowania praw przez organy celne nie określono ram czasowych dla zgłaszania zatrzymań w ogólnounijnym systemie informacyjnym służącym do walki z podrabianiem i piractwem (COPIS), w związku z czym państwa członkowskie stosują różne praktyki.

89 Wspólny interfejs między COPIS a AFIS (systemem informacji OLAF służącym zwalczaniu nadużyć finansowych) umożliwia automatyczne przekazywanie danych dotyczących naruszeń praw własności intelektualnej z COPIS do systemu informacji celnej OLAF służącego do zatrzymań towarów w związku z prawami własności intelektualnej (CIS+). Niemniej zdecydowana większość państw członkowskich nie wprowadza danych do CIS+ (tylko dziewięć państw członkowskich przekazało informacje do CIS+, co stanowi 9% przypadków z COPIS). Z tego też względu – mimo że mechanizm ten istnieje – państwa członkowskie w dużej mierze z niego nie korzystają.

90 Nie istnieje specjalne narzędzie horyzontalne służące wymianie informacji na temat egzekwowania praw własności intelektualnej z odpowiednimi organami w państwach niebędących członkami UE. Komisja nigdy nie przyjęła aktów wykonawczych określających niezbędne ustalenia praktyczne dotyczące wymiany danych i informacji z tymi państwami.

W kontrolach celnych państw członkowskich występują niedociągnięcia

91 Rozporządzenie w sprawie egzekwowania praw przez organy celne nakłada na krajowe organy celne wymóg przeprowadzania kontroli dotyczących egzekwowania praw własności intelektualnej i obowiązek systematycznego informowania o zatrzymaniach towarów.

92 Trybunał zbadał wdrożenie wspomnianego rozporządzenia przez organy celne w pięciu wybranych państwach członkowskich, analizując, dokonując przeglądu i testując kluczowe elementy stosowanych systemów i procedur. Analiza obejmowała losowo dobraną próbę wniosków o podjęcie działania i zatrzymań zgłoszonych w systemie COPIS. Ogólnie rzecz biorąc, państwa członkowskie dobrane do próby dysponowały odpowiednimi narzędziami analizy ryzyka, a rozpatrywanie wniosków o podjęcie działania i egzekwowanie działań celnych w odniesieniu do towarów naruszających prawa własności intelektualnej było zadowalające. Trybunał stwierdził jednak następujące ograniczenia w procesie wdrażania kontroli celnych:

- a) cztery państwa członkowskie zaakceptowały progi interwencji – wprowadzone do wniosków o podjęcie działania przez uprawnionych – które nie zostały określone w rozporządzeniu w sprawie egzekwowania praw przez organy celne²⁸;

²⁸ W rozporządzeniu (UE) nr 608/2013 nie przewidziano możliwości ograniczenia egzekucji celnej w odniesieniu do konkretnego prawa własności intelektualnej w oparciu o ilość towarów naruszających prawo przechwyconych przez organy celne.

- b) w trzech państwach członkowskich wystąpiły uchybienia pod względem zgodności w odniesieniu do terminów powiadamiania dla posiadaczy/wnioskodawców decyzji oraz zgłaszających/posiadaczy towarów;
- c) dwa państwa członkowskie nie korzystały z interfejsu COPIS–AFIS (CIS+);
- d) państwa członkowskie wypracowały różne praktyki i ramy czasowe dla sprawozdawczości.

93 Niejednolite wdrożenie dyrektywy w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej i ograniczenia co do realizowania przez organy celne kontroli w zakresie egzekwowania tych praw w państwach członkowskich mają negatywny wpływ na egzekwowanie odnośnych przepisów prawa i walkę z produktami podrobionymi. Trybunał uznaje, że ochrona praw własności intelektualnej w UE różni się w zależności od miejsca importu. Istnieje zatem ryzyko przesunięcia handlu przez oszustów i fałszerzy do wybranych miejsc w UE, w których stosowane są mniej rygorystyczne kontrole i sankcje.

Wnioski i zalecenia

94 Zgodnie z ogólnym wnioskiem sformułowanym przez Trybunał ramy UE dotyczące ochrony praw własności intelektualnej są co do zasady solidne i dobrze skonstruowane, niemniej występują w nich niedociągnięcia. Trybunał przedstawia zalecenia dotyczące ulepszenia ram regulacyjnych w obszarze praw własności intelektualnej, wdrażania tych ram i ich egzekwowania.

95 *Dyrektywa w sprawie wzorów* miała na celu ujednolicenie przepisów prawnych dotyczących ochrony wzorów obowiązujących w państwach członkowskich, tak aby stworzyć unijny system ochrony wzorów. Stworzenie takiego systemu wymaga kompletnych i aktualnych ram prawnych, które ujednoliciłyby przepisy rozporządzenia i dyrektywy w sprawie wzorów. Trybunał stwierdził jednak rozbieżności pomiędzy wzorami unijnymi a systemami krajowymi w zakresie procesów składania wniosków, rozpatrywania i publikacji. Ponadto Trybunał ustalił, że nie istnieją ramy prawne dla ochrony produktów innych niż rolne (zob. pkt **26–35** i **46–47**).

96 Unijne ramy egzekwowania praw własności intelektualnej zostały ustanowione i funkcjonują prawidłowo. Trybunał stwierdził jednak, że istnieją pewne niedociągnięcia w tych ramach i ich wdrażaniu, takie jak przyjęcie przez państwa członkowskie progów interwencji nieokreślonych w rozporządzeniu oraz restrykcyjna definicja małych przesyłek (zob. pkt **76–78**, **81** i **92**).

Zalecenie 1 – Uzupełnienie i aktualizacja ram regulacyjnych UE w obszarze praw własności intelektualnej

Komisja powinna przedstawić wnioski ustawodawcze, aby:

- a) zapewnić ochronę oznaczeń geograficznych w przypadku produktów innych niż rolne;
- b) rozszerzyć ochronę prawną znaków towarowych UE na wszystkie prawa własności intelektualnej UE, wprowadzić progi interwencji oraz rozszerzyć definicję małych przesyłek.

Termin realizacji: koniec 2025 r.

97 Trybunał uznał, że brak jest jasnej metody ustalania opłat unijnych, co skutkuje poziomem opłat prowadzącym do gromadzenia nadwyżek. Ponadto Trybunał wykrył

niedociągnięcia w przepisach dotyczących ram zarządzania i rozliczalności EUIPO (zob. pkt 19–25 i 36–41).

Zalecenie 2 – Ocena mechanizmów zarządczych i metody ustalania opłat

Komisja powinna – w ramach przeprowadzanej oceny oddziaływania, skuteczności i efektywności EUIPO i jego metod pracy (zgodnie z art. 210 rozporządzenia w sprawie znaków towarowych UE) – ocenić mechanizmy zarządcze i brak jasnej metody ustalania opłat, na co zwrócono uwagę w niniejszym sprawozdaniu.

Termin realizacji: koniec 2025 r.

98 Trybunał uważa, że EUIPO wywiązało się z powierzonych mu zadań w zakresie administrowania znakami towarowymi i wzorami UE oraz ich promowania. Urząd w sposób satysfakcjonujący przyczynił się zatem do ochrony unijnych znaków towarowych i wzorów (zob. pkt 48).

99 EUIPO opracowało system współpracy z państwami członkowskimi, aby wspierać ujednolicenie praktyk i narzędzi za pośrednictwem projektów ujętych w umowach o współpracy. Trybunał ustalił jednak, że brakuje wytycznych dotyczących metody obliczania kwot ryczałtowych, występują problemy w zakresie kosztów eksploatacyjnych i różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi (zob. pkt 54–59).

Zalecenie 3 – Poprawa systemów finansowania, kontroli i oceny

EUIPO powinno zapewnić:

- a) solidną metodę obliczania kwot ryczałtowych;
- b) właściwe uzasadnienie kosztów eksploatacyjnych ponoszonych w związku z publicznymi unijnymi bazami danych dotyczącymi znaków towarowych i wzorów UE;
- c) poprawę systemów oceny europejskich projektów współpracy.

Termin realizacji: koniec 2023 r.

100 Wciąż występują problemy w zakresie rejestracji i kontroli w odniesieniu do wdrażaniu ram dotyczących oznaczeń geograficznych. Trybunał uważa, że bardzo długi proces zatwierdzania oznaczenia geograficznego stanowi niepotrzebną przeszkodę dla producentów pragnących dokonać rejestracji. Ponadto zróżnicowane traktowanie producentów oznaczeń geograficznych w poszczególnych państwach członkowskich powoduje, że niektórzy producenci ponoszą wyższe koszty i mają większe obowiązki w związku z przestrzeganiem przepisów niż inni (zob. pkt 60–68).

Zalecenie 4 – Poprawa systemów oznaczeń geograficznych UE

Komisja powinna terminowo rozpatrywać i rejestrować wnioski o rejestrację oznaczeń geograficznych oraz dostarczyć państwom członkowskim oficjalne wytyczne dotyczące kontroli oznaczeń geograficznych.

Termin realizacji: koniec 2025 r.

101 Niejednolite wdrożenie dyrektywy w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej i ograniczenia w zakresie kontroli celnych dotyczących egzekwowania praw własności intelektualnej w państwach członkowskich mają negatywny wpływ na egzekwowanie przepisów i walkę z podrabianiem produktów. Trybunał stwierdza, że ochrona praw własności intelektualnej w UE różni się w zależności od miejsca importu, a w UE istnieją różne praktyki niszczenia podrobionych towarów. Dotyczyło to małych przesyłek i produktów niebezpiecznych (zob. pkt 72, 74, 79–84 i 88–93).

Zalecenie 5 – Ulepszenie ram egzekwowania praw własności intelektualnej

Komisja powinna:

- a) ustanowić strategię kontroli opartą na zarządzaniu ryzykiem w obszarze praw własności intelektualnej;
- b) lepiej monitorować dyrektywę w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej i egzekwowanie praw przez organy celne w państwach członkowskich;
- c) ujednolicić sprawozdawczość.

Termin realizacji: koniec 2023 r.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczy Mihails Kozlovs, członek Trybunału Obrachunkowego, w Luksemburgu w dniu 15 marca 2022 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

Załączniki

Załącznik I – Filary praw własności intelektualnej

Ramy międzynarodowe

- o [Konwencja paryska](#) o ochronie własności przemysłowej (1883)
- o [Konwencja berneńska](#) o ochronie dzieł literackich i artystycznych (1886)
- o [Powszechna deklaracja praw człowieka](#), art. 27 ust. 2
- o [Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej](#)

Ramy Unii Europejskiej

- o [Karta praw podstawowych Unii Europejskiej](#), art. 17 ust. 2

Ramy regulacyjne UE dotyczące znaków towarowych

- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2017/1001](#) z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej
- o [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2015/2436](#) z dnia 16 grudnia 2015 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych
- o [Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2018/625](#) z dnia 5 marca 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej oraz uchylające rozporządzenie delegowane (UE) 2017/1430
- o [Rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) 2018/626](#) z dnia 5 marca 2018 r. określające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2017/1431
- o [Decyzja Prezydium Izb Odwoławczych](#) z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie regulaminu postępowania przed Izbami Odwoławczymi
- o [Porozumienie nicejskie](#) dotyczące międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków

Ramy regulacyjne UE dotyczące wzorów

- o [Rozporządzenie Rady \(WE\) nr 6/2002](#) z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych
- o [Dyrektywa 98/71/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1998 r. w sprawie prawnej ochrony wzorów
- o [Rozporządzenie Komisji \(WE\) nr 2245/2002](#) z dnia 21 października 2002 r. wykonujące rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 w sprawie wzorów wspólnotowych
- o [Rozporządzenie Komisji \(WE\) nr 2246/2002](#) z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie opłat na rzecz Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) w odniesieniu do rejestracji wzorów wspólnotowych

Ramy regulacyjne UE dotyczące oznaczeń geograficznych

- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1151/2012](#) z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych
- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1308/2013](#) ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 992/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007
- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/787](#) z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, stosowania nazw napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych, ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, wykorzystywania alkoholu etylowego i destylatów pochodzenia rolniczego w napojach alkoholowych, a także uchylające rozporządzenie (WE) nr 110/2008
- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 251/2014](#) w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91
- o [Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) nr 664/2014](#) z dnia 18 grudnia 2013 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w odniesieniu do ustanowienia symboli unijnych dotyczących chronionych nazw

pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz w odniesieniu do niektórych zasad dotyczących pochodzenia paszy i surowców, niektórych przepisów proceduralnych i niektórych dodatkowych przepisów przejściowych

- o [Rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) nr 668/2014](#) z dnia 13 czerwca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych
- o [Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2019/33](#) z dnia 17 października 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do wniosków o objęcie ochroną nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i określeń tradycyjnych w sektorze wina, procedury zgłaszania sprzeciwu, ograniczeń stosowania, zmian w specyfikacji produktu, unieważnienia ochrony oraz etykietowania i prezentacji
- o [Rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) 2019/34](#) z dnia 17 października 2018 r. ustanawiające zasady dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do wniosków o objęcie ochroną nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i określeń tradycyjnych w sektorze wina, procedury zgłaszania sprzeciwu, zmian w specyfikacji produktu, rejestru chronionych nazw, unieważnienia ochrony i stosowania symboli oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do odpowiedniego systemu kontroli
- o [Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2021/1235](#) z dnia 12 maja 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/787 o przepisy dotyczące wniosków o rejestrację oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, zmian w specyfikacji produktu, cofnięcia rejestracji i rejestru
- o [Rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) 2021/1236](#) z dnia 12 maja 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/787 w odniesieniu do wniosków o rejestrację oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, procedury sprzeciwu, zmian w specyfikacji produktu, cofnięcia rejestracji, stosowania symbolu i kontroli
- o [Rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) 2020/198](#) z dnia 13 lutego 2020 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 w odniesieniu do ustanowienia rejestru chronionych oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina oraz umieszczenia istniejących oznaczeń geograficznych w tym rejestrze

Unijne ramy egzekwowania praw własności intelektualnej

- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 608/2013](#) z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1383/2003
- o [Rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) nr 1352/2013](#) z dnia 4 grudnia 2013 r. ustanawiające formularze przewidziane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 608/2013 w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne
- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 952/2013](#) z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (wersja przekształcona)
- o [Dyrektywa 2004/48/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej
- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1215/2012](#) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (przekształcenie rozporządzenia Bruksela I)
- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 593/2008](#) z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I)
- o [Rozporządzenie \(WE\) nr 864/2007](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II)
- o [Dyrektywa 2000/31/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym)
- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 386/2012](#) z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie powierzenia Urzędowi Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) zadań związanych z egzekwowaniem praw własności intelektualnej, w tym zwoływania posiedzeń przedstawicieli sektora publicznego i prywatnego w charakterze europejskiego obserwatorium do spraw naruszeń praw własności intelektualnej (tekst mający znaczenie dla EOG)
- o [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2017/625](#) z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych

przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych)

Załącznik II – Przepisy krajowe transponujące dyrektywę w sprawie znaków towarowych

	Przepisy krajowe
Francja	Ustawa 92-597 – kodeks własności intelektualnej, ostatnio zmieniona rozporządzeniem 2019-1169 z dnia 13 listopada 2019 r. oraz dekretem 2019-1316 z dnia 9 grudnia 2019 r. Rozporządzenie to zostało zatwierdzone ustawą 220-1558 z dnia 3 grudnia 2020 r.
Grecja	Ustawa 4679/2020 o znakach towarowych
Węgry	Ustawa XI z 1997 r. o ochronie znaków towarowych i oznaczeń geograficznych, ostatnio zmieniona z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.
Litwa	Ustawa Republiki Litewskiej o znakach towarowych, ostatnio zmieniona z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.
Rumunia	Ustawa 84/1996 w sprawie znaków towarowych i oznaczeń geograficznych, opublikowana ponownie we wrześniu 2020 r. na mocy art. IV ustawy 112/2020

Załącznik III – Znaki towarowe: terminy administracyjne obowiązujące w państwach członkowskich

	Termin (domyślnie w miesiącach)	Czynność administracyjna
Francja (INPI)	Natychmiast	Wniesienie opłaty za zgłoszenie, od dnia złożenia zgłoszenia
	4 tygodnie	Pierwsza publikacja, licząc od daty zgłoszenia (początek biegu terminu na zgłoszenie uwag i sprzeciwów)
	4	Rozpatrzenie w zakresie formalności i bezwzględnych podstaw odmowy, od daty zgłoszenia
	4	Rejestracja i druga publikacja, po pierwszej publikacji (jeżeli nie ma sprostowań, komentarzy, uwag ani sprzeciwów)
	6	Powiadomienie INPI, od daty zgłoszenia (z prośbą o sprostowanie lub komentarz, w razie potrzeby)
	1–3	Wniosek o ponowne rozpatrzenie decyzji INPI, od momentu jej otrzymania
	45 dni	Sprostowanie lub uwagi, od momentu otrzymania powiadomienia od INPI
Grecja (GDT)	30/60/90 dni	Złożenie uwag do zastrzeżeń eksperta rozpatrującego sprawę (60 dla cudzoziemców i 90 dla zgłoszeń międzynarodowych)
	60/90 dni	Odwołanie się od ostatecznej negatywnej decyzji eksperta do Komisji Administracyjnej ds. Znaków Towarowych (90 dni dla cudzoziemców)
	3	Od publikacji ostatecznej decyzji eksperta do rejestracji (jeżeli nie ma sprzeciwu wobec ostatecznej decyzji eksperta)
	3	Wniesienie sprzeciwu do Komisji Administracyjnej ds. Znaków Towarowych po opublikowaniu decyzji zatwierdzającej
	3	Od publikacji ostatecznej decyzji zatwierdzającej eksperta do rejestracji (jeżeli nie ma sprzeciwu wobec ostatecznej decyzji eksperta)
	Brak ograniczeń czasowych	Odwołanie od decyzji o publikacji rejestracji znaku towarowego do Komisji Administracyjnej ds. Znaków Towarowych
	60/90 dni	Odwołanie od decyzji Sądu Administracyjnego ds. Znaków Towarowych do sądów greckich (90 dni dla obcokrajowców)
Węgry (HIPO)	10 dni roboczych	Zgodność daty zgłoszenia, od momentu wpłynięcia dokumentacji do eksperta rozpatrującego sprawę
	1	Wniesienie opłaty za zgłoszenie, od dnia złożenia zgłoszenia
	1	Wniosek o zastosowanie procedury przyspieszonej, od dnia złożenia zgłoszenia
	1	Wniesienie opłaty za postępowanie przyspieszone, od daty złożenia wniosku
	2	Zastrzeżenie pierwszeństwa, od daty złożenia wniosku
	4	Wykaz towarów lub usług sporządzony w języku węgierskim, od daty złożenia zgłoszenia
	30 dni	Badanie formalności, od końca terminu na uiszczenie opłaty zgłoszeniowej
	30 dni	Złożenie brakujących dokumentów lub oświadczenia, od momentu otrzymania zaproszenia przez HIPO
	30 dni	Rozpatrzenie bezwzględnych podstaw odmowy rejestracji, od momentu zakończenia badania formalności

	Termin (domyślnie w miesiącach)	Czynność administracyjna
	5 dni roboczych	Poszukiwanie wcześniejszych praw (sprawozdanie z poszukiwań), od zakończenia badania bezwzględnych podstaw
	Minimum 15 dni	Ogłoszenie, po przesłaniu sprawozdania z poszukiwań do zgłaszającego
	Minimum 3 miesiące	Rejestracja, po ogłoszeniu (termin do wniesienia sprzeciwu)
	Brak ograniczeń czasowych	Wniesienie uwag – w dowolnym momencie postępowania
	3	Sprzeciw, od chwili ogłoszenia
	30 dni	Wniosek o zmianę, od otrzymania decyzji
	Brak ograniczeń czasowych	Wniosek o unieważnienie lub stwierdzenie zakończenia procedury, w dowolnym momencie po dokonaniu rejestracji
Litwa (SPB)	1	Badanie formalne w celu potwierdzenia daty złożenia wniosku
	1–3	Odpowiedź na pismo w sprawie uzupełnienia braków, w zależności od ich rodzaju
	1	Odpowiedź na uwagę
	2	Wniosek o ponowne rozpatrzenie decyzji o odrzuceniu zgłoszenia
	2	Wniesienie odwołania po decyzji o odrzuceniu zgłoszenia
	3	Wniesienie odwołania od decyzji Wydziału Odwoławczego do Sądu Okręgowego w Wilnie
	3	Wniesienie sprzeciwu od daty publikacji zgłoszenia znaków towarowych
	5 dni	Pilne rozpatrzenie zgłoszenia na wniosek zgłaszającego
	2–12	Okres przeznaczony na zawarcie ugody
Rumunia (OSIM)		Wniosek o rejestrację (do lipca 2020 r.)
	6	jeśli w odniesieniu do wniosku nie wniesiono sprzeciwu ani nie otrzymano powiadomienia o tymczasowej odmowie
	13	jeśli w odniesieniu do wniosku wydano powiadomienie o tymczasowej odmowie
	24	jeśli w odniesieniu do wniosku wniesiono sprzeciw
	24	jeśli w odniesieniu do wniosku wniesiono sprzeciw i wydano powiadomienie o tymczasowej odmowie
		Wniosek o rejestrację (od lipca 2020 r.)
	6	jeśli w odniesieniu do wniosku nie wniesiono sprzeciwu ani nie otrzymano powiadomienia o tymczasowej odmowie
	13	jeśli w odniesieniu do wniosku wydano powiadomienie o tymczasowej odmowie
	24	jeśli w odniesieniu do wniosku wniesiono sprzeciw (i wydano powiadomienie o tymczasowej odmowie)
		Odwołania (do lipca 2020 r.)

	Termin (domyślnie w miesiącach)	Czynność administracyjna
	30 dni	na złożenie odwołania od publikacji/ogłoszenia decyzji o odrzuceniu/częściowym przyjęciu zgłoszenia
	Brak ograniczeń czasowych	dla zakończenia procedury
	30 dni	Przekazanie decyzji Izby Odwoławczej (od daty ogłoszenia)
		Odwołania (lipiec 2020 r.)
	30 dni	na złożenie odwołania od publikacji/ogłoszenia decyzji o odrzuceniu/częściowym przyjęciu zgłoszenia
	Brak ograniczeń czasowych	dla zakończenia procedury
	3	Przekazanie decyzji Izby Odwoławczej (od daty ogłoszenia)

Załącznik IV – Przepisy krajowe transponujące dyrektywę UE w sprawie wzorów

	Przepisy krajowe
Francja	Kodeks własności intelektualnej
Grecja	Dekret prezydencki 259/1997 zmieniony dekretem prezydenckim 161/2002
Węgry	Ustawa XLVIII z 2001 r. o ochronie prawnej wzorów
	Dekret 19/2001 (XI. 29.). Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych wymogów formalnych zgłoszeń o udzielenie prawa do ochrony wzoru
Litwa	Ustawa o wzorach (2002)
Rumunia	Ustawa 129/1992 w sprawie ochrony wzorów i decyzja rządu 211/2008, rozporządzenie wykonawcze do ustawy 129/1992

Załącznik V – Wzory: terminy administracyjne obowiązujące w państwach członkowskich

	Terminy (domyślnie w miesiącach)	Czynność administracyjna
Francja (INPI)	6	Decyzja o udzieleniu lub odmowie udzielenia ochrony od daty zgłoszenia
	1–3	Termin na złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie decyzji, licząc od dnia jej doręczenia
Grecja (OBI)	2–4	Uzupełnienie braków lub poprawienie błędów po złożeniu wniosku (pismo w sprawie uzupełnienia braków)
	6	Wniesienie skargi do publikacji zgłoszenia (w praktyce)
	6,5	Złożenie wniosku o rejestrację i wydanie zaświadczenia (w praktyce)
	7,5	Od złożenia wniosku do publikacji wpisu do rejestru (w praktyce)
	W przypadku odroczenia publikacji	
	2	Złożenie wniosku z prośbą o odroczenie terminu w celu uzupełnienia braków lub poprawienia błędów (pismo w sprawie uzupełnienia braków)
	Do 8	Złożenie wniosku z prośbą o odroczenie do pełnej publikacji zgłoszenia
Węgry (HIPO)	2	Wniesienie opłaty za zgłoszenie, od dnia złożenia zgłoszenia
	30 dni	Badanie formalne (od wniesienia i zaksięgowania opłaty)
	2	W razie potrzeby – korekta nieprawidłowości
	Brak ograniczeń czasowych	Badanie merytoryczne i badanie czystości wzoru
	2	W razie potrzeby – termin na złożenie oświadczenia
	Brak ograniczeń czasowych	Decyzja o objęciu ochroną lub odmowie ochrony
	30 dni	Termin na złożenie wniosku o zmianę decyzji od dnia jej otrzymania
	Brak ograniczeń czasowych	Rejestracja wzoru oraz przesłanie dokumentu i wypisu z rejestru dla wzoru
Litwa (SPB)	1	Wniesienie opłaty za zgłoszenie od dnia złożenia zgłoszenia
	6	Termin pierwszeństwa od daty złożenia pierwszego wniosku
	3	Przedstawienie dokumentów zastrzeżenia pierwszeństwa od daty złożenia wniosku
	5	Wniosek o wcześniejszą publikację od daty złożenia wniosku
	30	Wniosek o odroczenie publikacji od daty złożenia wniosku

	Terminy (domyślnie w miesiącach)	Czynność administracyjna
	1	Odpowiedź na pismo w sprawie uzupełnienia braków
	3	Wniosek o ponowne rozpatrzenie decyzji o odmowie rejestracji
	6	Publikacja wzoru, jeśli nie ubiegano się o wcześniejszą publikację lub odroczenie publikacji
	3	Uiszczenie opłaty za rejestrację i publikację wzoru
	3	Wniesienie odwołania po wydaniu decyzji o odmowie rejestracji
	6	Wniesienie odwołania od decyzji Wydziału Odwoławczego do Sądu Okręgowego w Wilnie
Rumunia (OSIM)		Wniosek o rejestrację
	6	jeśli w odniesieniu do wniosku nie wniesiono sprzeciwu
	18	jeśli w odniesieniu do wniosku wniesiono sprzeciw
		Odwołania
	30 dni	na złożenie odwołania od zakomunikowania decyzji o odrzuceniu/częściowym przyjęciu zgłoszenia
	Brak ograniczeń czasowych	dla zakończenia procedury
	30 dni	Zawiadomienie o decyzji Izby Odwoławczej (od daty decyzji)

Załącznik VI – Wzory w państwach członkowskich – opłaty i struktura opłat (w dniu 1 stycznia 2021 r.)

FRANCJA (INPI)		w EUR
Złożenie dokumentacji:		
	złożenie dokumentacji zgłoszenia rejestracyjnego	39
	uzupełnienie w postaci reprodukcji czarno-białej	23
	uzupełnienie w postaci reprodukcji kolorowej	47
Rozszerzenie ochrony: rozszerzenie (przez złożenie dokumentacji)		52
Uregulowanie, sprostowanie błędu rzeczowego, wnioski o zawiadomienie o wygaśnięciu		78
Rejestracja i ochrona lub przedłużenie ochrony specjalnej puli		15
GRECJA – OBI		
Opłata zgłoszeniowa i rejestracyjna za wzór lub model		100
Dodatkowa opłata rejestracyjna za wielokrotne złożenie wzoru lub modelu (do 50 wzorów lub modeli)		10 (za każdy dodatkowy wzór lub model)
Opłata za publikację wzoru lub modelu		30
Dodatkowa opłata publikacyjna za wielokrotne złożenie wzoru lub modelu (do 50 wzorów lub modeli)		10 (za każdy dodatkowy wzór lub model)
Odroczona opłata za publikację wzoru lub modelu		30
Dodatkowa opłata za odroczoną publikację, za wielokrotne złożenie wzoru lub modelu (do 50 wzorów lub modeli)		10 (za każdy dodatkowy wzór lub model)
Opłata za rejestrację cesji, licencji, innych modyfikacji praw lub zmiany firmy lub statusu prawnego właściciela wzoru lub modelu		100
5-letnia opłata za ochronę modeli i wzorów przemysłowych		
Opłata za pierwszy 5-letni okres ochrony		0
Opłata za odnowienie na drugi okres 5 lat		100
Opłata za odnowienie na trzeci okres 5 lat		150
Opłata za odnowienie na czwarty okres 5 lat		200
Opłata za odnowienie na piąty okres 5 lat		250
Opłaty ogólne		
Opłata za świadectwa pierwszeństwa wydawane przez OBI dla tytułów ochrony przemysłowej		50

Opłata za inne świadectwa wydawane przez OBI	20
Opłata za zakup Biuletynu Własności Przemysłowej na płycie kompaktowej (CD):	
Cena dla wielkości A' i B' za płytę	2
Roczna subskrypcja krajowa dla obu wielkości (A' i B')	22
Roczna subskrypcja zagraniczna dla obu wielkości (A' i B')	44
Opłata za kopie tytułów własności przemysłowej	
Odpisy zwykłe – za 21. stronę i każdą kolejną	0
Odpisy uwierzytelnione	20
Za 21. stronę i każdą kolejną	0,2
Tytuły zagraniczne (zamawiane z zagranicy)	1,00 (za stronę)
Opłata za sprawozdanie z poszukiwań wstępnych (wyniki dla maksymalnie 60 wpisów/tytułów)	60
Opłata za sprawozdanie z poszukiwań wstępnych (dla wyników przekraczających 60 wpisów/tytułów)	2 (za każdy dodatkowy wpis/tytuł)
Opłata za uzyskanie opinii OBI	Ustalane przez Zarząd OBI w każdym przypadku indywidualnie
Opłata zgodnie z CDM 11970/B0012	1 000

WĘGRY (HIPO)

	Kwota, jeśli zgłaszający i projektant to	
	nie ta sama osoba	ta sama osoba
1. Opłata za zgłoszenie	90	22
plus za każdy kolejny wzór (maksymalnie 50 zawartych w tym samym zgłoszeniu)	18	4
2. Opłata za wniosek o zmianę	0	0
w przypadku pierwszego wniosku	15	15
w przypadku drugiego wniosku	26	26
w przypadku kolejnych wniosków	49	49
3. Wniosek o przedłużenie terminu związanego z działaniem	0	0
w przypadku pierwszego wniosku	15	15
w przypadku drugiego wniosku	26	26

	w przypadku kolejnych wniosków	49	49
4.	Opłata za wniosek o podział zgłoszenia wzoru lub ochrony wzoru za każde dokonane zgłoszenie lub ochronę	90	90
5.	Opłata za zarejestrowanie następstwa prawnego	46	46
	w przypadku nabycia prawa przez twórcę projektu usługi	10	10
6.	Opłata za wpis prawa zastawu lub umowy licencyjnej, za każdy indywidualny przypadek	46	46
7.	Opłata za wniosek o przedłużenie lub częściowe przedłużenie ochrony wzoru	0	0
	w przypadku pierwszego przedłużenia ochrony	179	90
	w przypadku drugiego przedłużenia ochrony	239	120
	w przypadku trzeciego przedłużenia ochrony	300	150
	w przypadku czwartego przedłużenia ochrony	448	224
8.	Opłata za wniosek o unieważnienie ochrony wzoru	394	394
9.	Opłata za wniosek o wydanie decyzji stwierdzającej brak naruszenia przepisów	394	394
10.	Opłata za przekazanie zgłoszenia międzynarodowego lub zgłoszenia na płycie CD	30	30
LITWA (SPB)			
*1.	Opłata za złożenie wniosku	69	
1.1.	opłata za jedenasty i każdy następny wzór	26	
*2.	Opłata za rejestrację i publikację wzoru	69	
3.	Przedłużenie rejestracji wzoru:		
3.1.	za drugie przedłużenie okresu rejestracji	86	
3.2.	za trzecie przedłużenie okresu rejestracji	115	
3.3.	za czwarte przedłużenie okresu rejestracji	144	
3.4.	za piąte przedłużenie okresu rejestracji	173	
4.	Opłata za wpis zmian do rejestru wzorów	34	
5.	Opłata za odwołanie	34	
6.	Opłata za wniesienie sprzeciwu	92	
7.	Opłata za prawa do przeniesienia	115	
8.	Opłata za rejestrację licencji	28	
9.	Opłata za wypis z rejestru wzorów	34	
10.	Opłata za uwierzytelniony odpis wniosku; dokument priorytetowy	23	
11.	Opłata za duplikat świadectwa wzoru	34	
12.	Opłata za przekazanie zgłoszenia wzoru UE	28	
13.	Opłata za przedłużenie okresu ważności	23	
14.	Opłata za wznowienie	34	

* Wysokość opłat za złożenie wniosku o rejestrację wzoru przemysłowego obniża się o 50% w przypadku osób fizycznych.

RUMUNIA (OSIM)

Wpisanie wniosku do krajowego rejestru złożonych wniosków:

a) w przypadku pierwszego wzoru	30
b) w przypadku każdego dodatkowego wzoru	10

Publikacja wzoru:

a) dla każdego rysunku, w standardowej przestrzeni (6 × 6 cm), czarno-biała	20
b) dla każdego rysunku, w standardowej przestrzeni (6 × 6 cm), kolorowa	100
c) dla elementów charakterystycznych (maks. 30 wyrazów)	10

Odroczenie publikacji	20
-----------------------	----

Powołanie się na pierwszeństwo	20
--------------------------------	----

Rozpatrzenie wniosku o rejestrację:

a) w przypadku pierwszego wzoru	50
b) w przypadku każdego dodatkowego wzoru	10

Wydanie świadectwa rejestracji:

a) dla 1.–20. wzoru/modelu	20
b) dla 21.–50. wzoru/modelu	30
c) dla 51.–100. wzoru/modelu	50

Utrzymanie w mocy świadectwa rejestracji, dla każdego 5-letniego okresu ochrony:

a) dla 1.–20. wzoru/modelu	100
b) dla 21.–50. wzoru/modelu	125
c) dla 51.–100. wzoru/modelu	150

Wydanie świadectwa przedłużenia rejestracji:

a) dla 1.–20. wzoru/modelu	20
b) dla 21.–50. wzoru/modelu	25
c) dla 51.–100. wzoru/modelu	30

Przedłużenie świadectwa rejestracji na każdy okres 5 lat:

a) dla 1.–20. wzoru/modelu	100
b) dla 21.–50. wzoru/modelu	125
c) dla 51.–100. wzoru/modelu	150

Wydanie świadectwa pierwszeństwa	30
----------------------------------	----

Rozpatrywanie odwołania	150
-------------------------	-----

Rozpatrywanie sprzeciwu wobec rejestracji wzoru	30
Przedłużenie ważności świadectwa rejestracji wzoru	100
Rejestracja zmian w sytuacji prawnej wniosku lub świadectwa rejestracji:	
a) przeniesienie praw	30
b) zmiana imienia i nazwiska, nazwy lub adresu zgłaszającego/posiadacza lub pełnomocnika	10
c) zakończenie działań, o których mowa w lit. a)	10
Wydawanie dokumentów, świadectw, duplikatów, uwierzytelnionych odpisów, wyciągów z rejestru	10
Przekazanie międzynarodowego wniosku o rejestrację/przedłużenie rejestracji z OSIM do OMPI:	
a) w przypadku pierwszego modelu	80
b) w przypadku następujących modeli	20
Przedłużenie terminu przewidzianego w rozporządzeniu o okres 30 dni	10

Załącznik VII – Kryteria stosowane przez EUIPO do obliczania kwot ryczałtowych

Działania promocyjne. Metoda oparta jest na podejściu zakładającym przeprowadzenie obliczeń dla poszczególnych krajowych urzędów ds. własności intelektualnej przez odniesienie do poświadczonych lub podlegających kontroli danych dotyczących wykonania przez krajowy urząd działań w 2018 r. Wylicza się średnią sumę, biorąc pod uwagę łączną kwotę zrealizowaną w podziale na kategorie oraz liczbę działań w podziale na kategorie przeprowadzonych w 2018 r. Wprowadzono trzy kategorie: 1) udzielanie informacji i porad; 2) wydarzenia służące rozpowszechnianiu informacji; oraz 3) działania obserwacyjne: działania/wydarzenia związane z podnoszeniem świadomości i egzekwowaniem przepisów.

Stawki dzienne. Metoda obliczeń oparta jest na stawkach przekazywanych przez poszczególne urzędy krajowe dotyczących nakładów pracy związanych z realizacją projektów, działań i udziału grup roboczych w umowach o współpracy w 2019 r. Średnia stawka na krajowy urząd została obliczona z uwzględnieniem wszystkich stawek dla wszystkich wewnętrznych profili pracowników dostarczonych przez poszczególne urzędy krajowe.

Osobodni z podziałem na działania. W metodzie tej wykorzystuje się oszacowanie wymaganego nakładu, zgodnie ze stopniem złożoności każdego działania i dostępną historią z poprzedniego roku. Wymagane są następujące działania: 1) udział krajowych urzędów ds. własności intelektualnej w grupach roboczych – 9 osobodni; 2) kontrola językowa projektu sieci współpracy – 36 osobodni; 3) utrzymanie wspólnych praktyk – 30 osobodni; oraz 4) projekt Obserwatorium dotyczący orzecznictwa – 20 osobodni.

Załącznik VIII – Wnioski o rejestrację oznaczeń geograficznych – dokumenty uzupełniające

Poszczególne państwa członkowskie ustanowiły odrębne procesy dotyczące takiej kontroli, a kroki i procedury różnią się między nimi. Ponadto każde państwo członkowskie samodzielnie decyduje, czy pobiera opłatę za procesy rejestracji i kontroli, przy czym na szczeblu UE nie ma zharmonizowanego podejścia. Komisja ustanowiła zharmonizowane przepisy dotyczące procesów związanych z oznaczeniami geograficznymi, czyli procedur, formy i sposobu przedstawiania sprzeciwów wobec oznaczeń geograficznych, wniosków o zmianę i unieważnień już zarejestrowanych oznaczeń geograficznych. Organy krajowe składają do Komisji wnioski o rejestrację oznaczenia geograficznego wraz z następującą dokumentacją uzupełniającą:

- a) oświadczeniem państwa członkowskiego dotyczącym warunków odpowiedniego systemu;
- b) danymi dotyczącymi wszelkich dopuszczalnych oświadczeń o sprzeciwie otrzymanych podczas krajowego etapu zgłaszania sprzeciwu;
- c) informacjami o wszelkiej tymczasowej ochronie krajowej;
- d) informacjami na temat wszelkich krajowych postępowań sądowych, które mogą mieć wpływ na procedurę rejestracji (wino i wyroby spirytusowe – „[zasada Piadiny](#)”);
- e) informacjami o właściwym organie oraz, jeśli to możliwe, o organie kontrolnym.

Załącznik IX – Oznaczenie geograficzne. Proces zatwierdzania na szczeblu Komisji

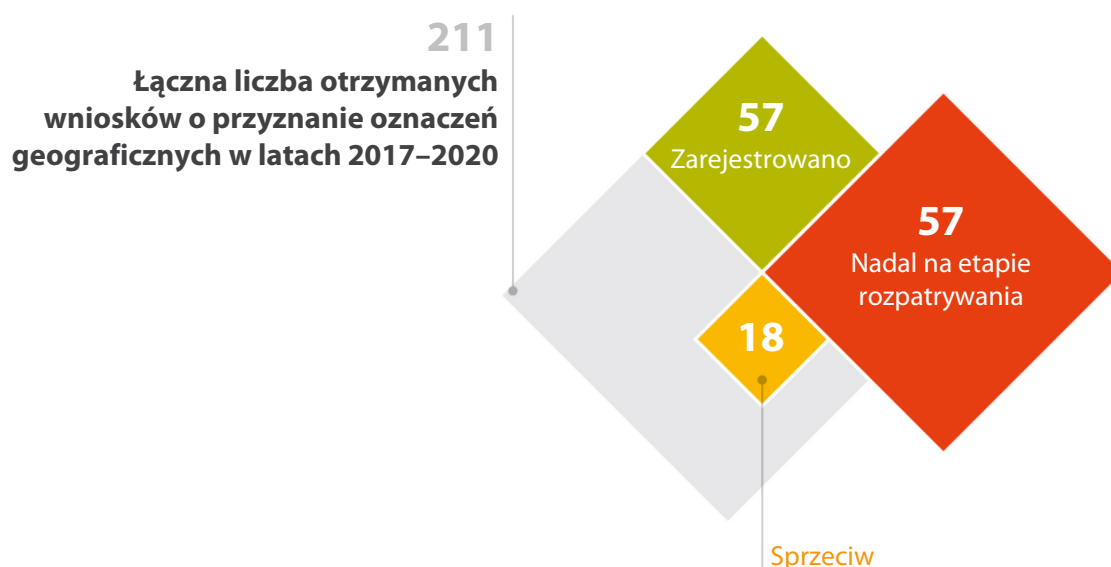
- 1) Po otrzymaniu wniosków Komisja:
 - o rozpatruje wniosek – zgodnie z art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 w przypadku produktów rolnych i środków spożywczych, art. 10 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/33 w przypadku produktów sektora wina; art. 26 rozporządzenia (UE) 2019/787 w odniesieniu do napojów spirytusowych oraz art. 14 rozporządzenia (UE) nr 251/2014 w odniesieniu do win aromatyzowanych – w celu oceny, czy spełnia on wymogi regulacyjne;
 - o w razie potrzeby zwraca się o przedstawienie wyjaśnień do wnioskującego państwa członkowskiego w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania wniosku (termin ten zostaje przedłużony, jeśli istnieje potrzeba uzyskania dodatkowych wyjaśnień);
 - o jeśli wniosek zostanie rozpatrzony pozytywnie, dokonuje się pierwszej publikacji w Dzienniku Urzędowym UE, seria C, umożliwiając zainteresowanym stronom mającym siedzibę poza państwem członkowskim składającym wniosek wniesienie sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy w przypadku sektora wina i win aromatyzowanych oraz trzech miesięcy w przypadku produktów rolnych i środków spożywczych oraz napojów spirytusowych (z dodatkowymi dwoma miesiącami na złożenie uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie);
 - o jeśli zgłoszone sprzeciwy nie są dopuszczalne bądź zostaną następnie wycofane lub nie otrzymano żadnych sprzeciwów, oznaczenie geograficzne zostaje zarejestrowane na mocy rozporządzenia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym UE, seria L;
 - o jeśli wniosek zostanie rozpatrzony negatywnie, Komisja przyjmuje decyzję o jego odrzuceniu (art. 52 ust. 1 rozporządzenia nr 1151/2012, art. 97 ust. 4 rozporządzenia nr 1308/2013, art. 30 ust. 1 rozporządzenia 2019/787). Decyzja ta podlega głosowaniu przeprowadzanemu przez właściwą komisję.
- 2) Jeśli zgłoszony zostanie dopuszczalny sprzeciw, wszczynana jest procedura polubowna pomiędzy wnioskodawcą a zgłaszającym lub zgłaszającymi sprzeciw (trzy miesiące na rozmowy, z możliwością przedłużenia o trzy miesiące), prowadząca do następujących możliwości:
 - o w przypadku osiągnięcia porozumienia między stronami, niezmiennącego istoty wniosku, oznaczenie geograficzne zostaje zarejestrowane;

- o w przypadku osiągnięcia porozumienia, które pociąga za sobą zmianę treści wniosku, badanie wniosku przeprowadzane jest od nowa;
 - o w przypadku braku porozumienia Komisja jest zobowiązana do podjęcia ostatecznej decyzji, pozytywnej lub negatywnej, i przedkłada rozporządzenie wykonawcze do zatwierdzenia komitetowi ds. jakości utworzonemu przez państwa członkowskie.
- 3) Aby uniknąć powielania badania przez właściwe organy w państwach członkowskich i Komisję, ta ostatnia rozpatruje otrzymane wnioski, aby zapewnić przestrzeganie prawa unijnego, zagwarantować brak oczywistych błędów oraz uwzględnienie interesów zainteresowanych stron spoza państwa członkowskiego, w którym składany jest wniosek. W praktyce Komisja bada jedynie jednolity dokument (który zawiera streszczenie specyfikacji i charakterystyki technicznej produktu).
- 4) Jednolity dokument jest dokumentem przeznaczonym do publikacji w Dzienniku Urzędowym UE w przypadku zatwierdzenia. W przypadku stwierdzenia przez Komisję niespójności, błędów lub niejasności tekstu do wnioskującego państwa członkowskiego wysyłana jest wiadomość pocztą elektroniczną. Opublikowany jednolity dokument jest tłumaczony na wszystkie języki urzędowe UE. Specyfikacje produktu (opisujące szczegółowo wszystkie procesy techniczne związane z produkcją) przesyłane przez wnioskodawców są sporządzane w języku narodowym wnioskodawcy.

Załącznik X – Oznaczenie geograficzne, zgłoszenia 2017–2020

- 1) W latach 2017–2020 Komisja otrzymała 211 wniosków o rejestrację w UE produktów chronionych oznaczeniami geograficznymi. W omawianym okresie Komisja zarejestrowała 57 produktów opatrzonych oznaczeniem geograficznym i opublikowała 18 sprzeciwów. Pozostałe 136 wniosków (64%) znajdowało się na różnych etapach analizy. Analiza 57 zarejestrowanych wniosków zajęła od dziewięciu do 49 miesięcy. Komisja wiązała te opóźnienia z kwestiami takimi jak konieczność tłumaczenia dokumentów, problemy informatyczne i ograniczona liczba personelu.

Wnioski o rejestrację oznaczeń geograficznych, Komisja, 2017–2020

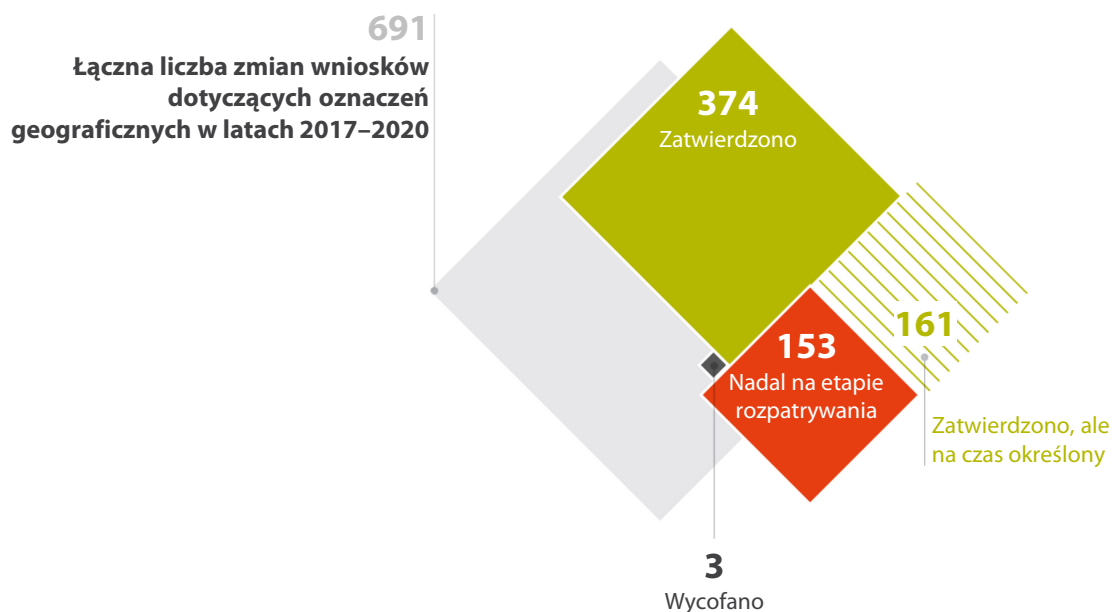

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy na podstawie danych Komisji.

- 2) Trybunał wybrał 22 wnioski o rejestrację oznaczeń geograficznych UE w poddanych kontroli państwach członkowskich, z których 14 złożono do Komisji, pozostałe zaś zostały przeanalizowane przez organy krajowe. Komisja zatwierdziła siedem wniosków, przy czym analiza trwała od 16 do 48 miesięcy od momentu złożenia. W przypadku siedmiu zatwierdzonych wniosków całkowity okres analizy (w tym wstępna kontrola krajowa) trwał od 20 do 56 miesięcy. W przypadku dwóch z 14 wniosków Komisja nie dotrzymała pierwotnego sześciomiesięcznego terminu²⁹ na analizę i skierowanie pytań do wnioskujących państw członkowskich, co potencjalnie opóźniło proces rejestracji oznaczeń geograficznych.

²⁹ Art. 10 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/33.

Wnioski o zmianę oznaczeń geograficznych, Komisja, 2017–2020

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy na podstawie danych Komisji.

- 3) Trybunał wybrał 22 wnioski o zmianę wcześniej zarejestrowanych oznaczeń geograficznych UE w skontrolowanych państwach członkowskich, z których 18 zostało złożonych do Komisji, pozostałe zaś zostały przeanalizowane przez organy krajowe. Komisja zatwierdziła 11 wniosków, przy czym analiza trwała od trzech do 48 miesięcy od momentu złożenia. W przypadku 11 zatwierdzonych wniosków całkowity okres analizy (łącznie z kontrolą krajową) wynosił od sześciu do 60 miesięcy. W przypadku pięciu z 18 wniosków Komisja nie dotrzymała pierwotnego sześciomiesięcznego terminu na analizę i skierowanie pytań do wnioskujących państw członkowskich, co potencjalnie opóźniło proces rejestracji oznaczeń geograficznych.

Wykaz akronimów

AFIS – system informacji OLAF mający na celu zwalczanie nadużyć finansowych

COPIS – ogólnounijny system informacyjny służący do walki z podrabianiem i piractwem

DG AGRI – Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich

DG BUDG – Dyrekcja Generalna ds. Budżetu

DG GROW – Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP

DG SANTE – Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności

DG TAXUD – Dyrekcja Generalna ds. Podatków i Unii Celnej

EUIPO – Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej

EUROPOL – Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania

HIPO – węgierski Urząd ds. Własności Intelektualnej

INPI – francuski krajowy instytut własności przemysłowej

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa

OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

OLAF – Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych

OSIM – Rumuński Państwowy Urząd ds. Wynalazków i Znaków Towarowych

SPB – Urząd Patentowy Litwy

TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Wskaźniki SMART – wskaźniki skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne, określone w czasie

WTO – Światowa Organizacja Handlu

Glosariusz

ISO 10002 – wytyczne dotyczące procesu rozpatrywania reklamacji w odniesieniu do wyrobów i usług w obrębie organizacji, w tym planowania, projektowania, rozwoju, eksploatacji, utrzymania i doskonalenia.

ISO 9001 – norma oparta na szeregu zasad zarządzania jakością, w tym na zorientowaniu działań przede wszystkim na klienta, motywacji i zaangażowaniu kierownictwa najwyższego szczebla, podejściu procesowym i ciągłym doskonaleniu.

Klasa – formalna kategoria pozwalająca określić towary lub usługi.

Klauzula naprawy – ma na celu ograniczenie ochrony części zamiennych używanych do naprawy produktu. Jej celem jest zapobieganie powstawaniu rynków zmonopolizowanych, na których istnieje ograniczona liczba konkurencyjnych dostawców (np. samochodów). Liberalizacja wykorzystania części zamiennych powinna pozwolić na większą konkurencję na rynku wtórnym, przyczyniając się do większego wyboru i niższych cen dla konsumentów.

Mała przesyłka – przesyłka pocztowa lub ekspresowa przesyłka kurierska, która zawiera do trzech przedmiotów lub której waga brutto wynosi poniżej dwóch kilogramów.

OBI – Grecka Organizacja Własności Przemysłowej.

Oznaczenia geograficzne – znak, który może być stosowany tylko wtedy, gdy produkt pochodzi z określonego miejsca pochodzenia, posiada określone cechy i spełnia zdefiniowane kryteria jakości.

Patent – tytuł prawny, który może być przyznany każdemu wynalazkowi technicznemu, który jest nowy, wykazuje się tzw. poziomem wynalazczym i nadaje się do przemysłowego stosowania.

Piractwo – nieuprawnione kopiowanie lub wykorzystywanie utworów chronionych prawami własności intelektualnej.

Próg interwencji – próg wymagany przez uprawnionych w celu ograniczenia działań organów celnych w zakresie egzekwowania prawa do ilości towarów podrobionych powyżej określonego poziomu.

Uprawniony – posiadacz prawa własności intelektualnej, osoba posiadająca licencję na korzystanie z własności intelektualnej lub upoważniony przedstawiciel jednej z tych osób.

Wzór – wygląd produktu wynikający z aspektów ozdobnych lub estetycznych, na które mogą składać się cechy trójwymiarowe (kształt lub powierzchnia) lub cechy dwuwymiarowe (wzory, linie bądź barwa).

Zgłaszający – oznacza osobę, która dokonuje zgłoszenia celnego we własnym imieniu, albo osobę, w której imieniu dokonywane jest takie zgłoszenie.

Znak towarowy – znak lub symbol używany do wyróżnienia produktów lub usług podmiotu. Może być zarejestrowany w celu ochrony.

Odpowiedzi Komisji

<https://www.eca.europa.eu/pl/Pages/DocItem.aspx?did=61056>

Odpowiedzi EUIPO

<https://www.eca.europa.eu/pl/Pages/DocItem.aspx?did=61056>

Kalendarium

<https://www.eca.europa.eu/pl/Pages/DocItem.aspx?did=61056>

Zespół kontrolny

Sprawozdania specjalne Trybunału przedstawiają wyniki kontroli dotyczących polityk i programów UE bądź kwestii związanych z zarządzaniem w wybranych obszarach budżetowych. Trybunał wybiera i opracowuje zadania kontrolne tak, aby osiągnąć jak największe oddziaływanie, biorąc przy tym pod uwagę kryteria takie jak zagrożenia dla wykonania zadań lub zgodności, poziom dochodów lub wydatków w danym obszarze, nadchodzące zmiany oraz interes polityczny i społeczny.

Niniejsza kontrola wykonania zadań została przeprowadzona przez Izbę IV – której przewodniczy członek Trybunału Mihails Kozlovs – zajmującą się obszarami regulacji rynków i konkurencyjnej gospodarki. Kontrolą kierowała Ildikó Gáll-Pelcz, członkini Trybunału, a w działania kontrolne zaangażowani byli: Claudia Kinga Bara, szefowa gabinetu; Zsolt Varga, attaché; John Sweeney, kierownik; Benny Fransen, koordynator zadania, a także kontrolerzy: Dan Danieleescu, Joaquin Hernandez Fernandez, Carlos Soler Ruiz i Esther Torrente Heras. Wsparcie przy opracowywaniu materiałów graficznych zapewniła Giuliana Lucchese.

Ildikó Gáll-Pelcz

Claudia Kinga Bara

Zsolt Varga

John Sweeney

Benny Fransen

Dan Danieleescu

Joaquin Hernandez
Fernandez

Carlos Soler Ruiz

Esther Torrente
Heras

Giuliana Lucchese

PRAWA AUTORSKIE

© Unia Europejska, 2022

Polityka Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie ponownego wykorzystywania dokumentów została określona w [decyzji Trybunału nr 6/2019](#) w sprawie polityki otwartych danych oraz ponownego wykorzystywania dokumentów.

O ile nie wskazano inaczej (np. nie zamieszczono szczegółowych adnotacji o prawach autorskich), treści Europejskiego Trybunału Obrachunkowego będące własnością UE objęte są licencją [Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe \(CC BY 4.0\)](#). Oznacza to, że co do zasady ponowne wykorzystanie jest dozwolone, pod warunkiem że treści zostaną odpowiednio oznaczone i zostaną wskazane wszelkie dokonane w nich zmiany. W przypadku ponownego wykorzystania treści Trybunału niedozwolone jest zmienianie ich oryginalnego znaczenia albo przesłania. Trybunał nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek konsekwencje ponownego wykorzystywania.

Jeżeli konkretna treść wskazuje na możliwą do zidentyfikowania osobę fizyczną – tak jak w przypadku zdjęć, na których widoczni są pracownicy Trybunału – lub zawiera prace stron trzecich, wymagane jest uzyskanie dodatkowego zezwolenia.

W takim przypadku uzyskane dodatkowe zezwolenie na ponowne wykorzystanie określonej treści unieważnia i zastępuje wspomniane wcześniej zezwolenie ogólne. Powinny być w nim wyraźnie wskazane wszelkie ograniczenia dotyczące wykorzystania treści.

W celu wykorzystania lub powielenia treści niebędącej własnością UE konieczne może być wystąpienie o zgodę bezpośrednio do właścicieli praw autorskich.

Oprogramowanie lub dokumenty objęte prawem własności przemysłowej, takie jak patenty, znaki towarowe, wzory użytkowe, znaki graficzne i nazwy, nie są objęte polityką Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie ponownego wykorzystywania.

Na stronach internetowych instytucji Unii Europejskiej dostępnych w domenie europa.eu zamieszczane są odsyłacze do stron zewnętrznych. Trybunał nie ma kontroli nad ich zawartością i w związku z tym zachęca użytkowników, aby we własnym zakresie zapoznali się z polityką ochrony prywatności i polityką w zakresie praw autorskich obowiązującymi na tych stronach.

Wykorzystywanie znaku graficznego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Znak graficzny Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nie może być wykorzystywany bez uprzedniej zgody Trybunału.

PDF	ISBN 978-92-847-7659-7	ISSN 1977-5768	doi:10.2865/611	QJ-AB-22-004-PL-N
HTML	ISBN 978-92-847-7640-5	ISSN 1977-5768	doi:10.2865/253654	QJ-AB-22-004-PL-Q

W ramach niniejszej kontroli oceniono, czy prawa własności intelektualnej dotyczące znaków towarowych UE, wzorów unijnych i oznaczeń geograficznych są dobrze chronione na jednolitym rynku.

Ogólnie rzecz biorąc, prawom tym zapewniono solidną ochronę, choć w przepisach występują niedociągnięcia i brak jest jasnej metody ustalania opłat na szczeblu Unii. Odnotowano również uchybienia w ramach dotyczących rozliczalności Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO), w sposobie zarządzania przez Urząd europejskimi projektami współpracy oraz we wdrażaniu systemu oznaczeń geograficznych i kontrolach celnych dotyczących egzekwowania praw własności intelektualnej prowadzonych przez Komisję i organy państw członkowskich.

Trybunał zaleca Komisji, by uzupełniła i zaktualizowała ramy regulacyjne, oceniła mechanizmy zarządcze i metodę ustalania opłat, poprawiła systemy oznaczeń geograficznych oraz ulepszyła ramy egzekwowania praw własności intelektualnej. EUIPO z kolei powinien usprawnić zarządzanie realizowanymi przez siebie europejskimi projektami współpracy.

Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego przedstawiono na mocy art. 287 ust. 4 akapit drugi TFUE.

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY
12 rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel.: +352 4398-1

Formularz kontaktowy: eca.europa.eu/pl/Pages/ContactForm.aspx

Strona internetowa: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors